

No 279.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. św. Daryusza.
Niedz. św. Teofila M.
Pon. św. Tomasza Ap.
Wt. św. Herona M.
Sr. św. Wiktorji P.
Czw. Wigilia, św. Irminy
Piąt. Nar. Chr. Pana.

Wschód słońca: godz. 8 m. 00
Zachód słońca: godz. 3 m. 43
Dług. dnia: godz. 7 m. 33

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ — „ 50

Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 3.

Nr. telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sobota, dnia 19 grudnia 1908 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu, w aptece p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane” na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 1/2 kop.) Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz politycy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. **ARTYKUŁY** bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

CHCEMY ZBUDOWAĆ POLSKIEJ SZTUCE CHRAM
GODNY JEJ SKARBÓW KRÓLEWSKICH.

DNIA 21-GO GRUDNIA DANĄ BĘDZIE W

TEATRZE WIELKIM

NA RZECZ
BUDOWY TEATRU POLSKIEGO W ŁODZI

KOMEDIA W. SARDOU „NITKA JEDWABIU”

2534

Zadajcie

KONIAK



SZUSTOWA

wszędzie.

1913 12

JÓZEF WOLSKI, Łódź,

Piotrkowska № 3

Telefon 1153.

POLECA NA NADCHODZĄCE ŚWIĘTA:

Wielki wybór Win Węgierskich, Reńskich, Francuskich, Burgundzkich oraz Krymskich i Kaukaskich białych i czerwonych, Wina Szampańskie firmy Montebello, które pod względem wytwornego smaku przewyższa inne marki. Wykwintne Koniaki firmy Jas Prunier i Co., Likjery, Wódki, Romy krajowe i zagraniczne, Porter Angielski w 1/1, 1/2, 1/4 but. pięknie musujący. Towary Kolonialne i Delikatesy, Owoce świeże i suszone.

KAWIOR Astrachański, Sigi, Losoś wędzony otrzymuję codziennie świeży.

Uwaga. Z powodu nagromadzenia się wielkich zapasów Win i Spirytuali jęszcze po starych cenach, począwszy od dnia dzisiejszego do 24-go grudnia włącznie ustępuję na Winach (prócz Udzielnych) i Spirytualiach 10%.

2465

W niedzielę, dnia 20 Grudnia 1908 roku, w salach „LUTNI”
przy ul. Piotrkowskiej nr. 108

odbędzie się

na rzecz
OCHRONKI III-iej

Kiermasz Spożywczy

Otwarcie Kiermaszu o g. 3 po poł. urozmaicony różnemi niespodziankami i atrakcyami.
Podczas zabawy przygrywać będą 3 kwartety muzyczne.

Wejście 40 kop. 2507-3



2399

MAGAZYN OBUWIA

męskiego, damskiego i dzieciennego

WŁADYSŁAWA PIĘTKI

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 111, telefonu № 85.



poleca obuwiu gotowe z najlepszych materiałów oraz przyjmuje wszelkie obetalunki. Fasony modne, wykonczenie staranne i eleganckie. Ceny przystępne. 1878

HERBATA

„T-wa Piotra Botkina S-ów“

do nabycia we wszystkich poważniejszych sklepach kolonialnych.

Szczególniej uwadze poleca się herbatę mocno naciągającą, oznaczoną №: 25, 27 i 28.

Reprezentant: Edmund Bogdański

1768-15 **Dzielna 30 tel. 1126.****„Julianów“**

Poleca na Gwiazdkę III w wielkim wyborze PALMY, ARANKARIE, DRACENY

jako najpiękniejsze upominki.

Piotrkowska 33, telef. 543. 9015**„JUNO“****Pasta do twarzy i całego ciała.**

Usuwa piegi, szorstkość skóry, czerwonosć twarzy i rąk.

Leczy liszaje, krosty i t. p. Bezporównania lepiej działa, jak wszelkie kremy, gliceryny i wazeliny. Niezbędny środek w codziennej tualecie damskiej i męskiej. Sprzedaż: sklepy apteczne, apteki i perfumerye. Cena 50 kop! 2535 5

CZY BUDOWAĆ TEATR?

Jak wiadomo przy Łódzkim Towarzystwie Teatralnym powstała w r. b. tak zwana sekcja finansowa, mająca za główne zadanie wybudowanie dla Łódzkiego teatru specjalnego gmachu. Dotychczas zainicjowana sprawa nie była dyskutowaną w prasie, natomiast poglądy, wyłuszczone tu i owdzie prywatnie, nie zdają się wykazywać zbytniego współczucia dla niej. Główne zarzuty, jakie udało mi się zasłyszeć, dają się sprowadzić do zasadniczego momentu, iż chwila do poruszenia tej sprawy jest nieodpowiednia, że znękanie ostatnimi wypadkami miasto nasze tyle ma spraw ważniejszych do załatwienia, iż wobec nich budowa teatru jest rzeczą o wiele podrzędniejszą. Nadewszystko zaś, idąc za prądem, ogarniającym całe społeczeństwo, według tychże głosów, wysiłki nasze skierowane być winny ku zapewnieniu młodym pokoleniom należytej oświaty.

Doprawdy, że czułbym się niezmiernie pokrzywdzonym, gdyby mnie ktokolwiek o lekceważeniu sprawy oświaty posądził. Niemniej wszelką sprawę zapewnienia Łodzi na należytych poziomie stojącego teatru uważam za rzecz tak wielkiej wagi, iż nie waham się ani chwili twierdzić, iż Łódź na wzniesienie gmachu teatralnego zdobyć się powinna i to zaraz, nie odkładając tej sprawy na lata dalsze.

Uważam za zbyteczne mówić tu o ważności kulturalnego wpływu teatru: sprawa to nie wczoraj dopiero na rzecz teatru przesądzona i nie bez słuszności niejednemu z czytelników wydałaby się kwestyą mamutowo-akademicką. Ale podkreślić pragnę z całym naciskiem, że, jeżeli wpływ ten, mimo manowce, na jakie w pewnych warunkach teatr wejść może, przez cały świat cywilizowany uznany został za wielce doniosły i dodatni, to w naszych warunkach, tu w Łodzi rola teatru polskiego jest stokroć donioslejsza, i nie idzie mi o walkę narodowościową, o ry-

walizację z niemiecką i tym podobne mające nas podniecać argumenty.

Sam fakt istnienia w Łodzi 200 tysięcy polskiej ludności jest argumentem aż nadto wymownym, by uznać, iż polski teatr powinien tu istnieć nie z roku na rok, przygodnie, ale że należy mu się być możliwie najlepiej zapewniony. Cóż dopiero, gdy się wnuknie głębiej w sposób egzystencji tych setek tysięcy ludzi, gdy się uświadomi należyte warunki, w jakich się życie tych setek tysięcy rozwija i wciska w dalszą przyszłość całego narodu. Bezwzględna walka o byt, niepowściągnięta niemal żadnymi hamulcami etycznymi; zmateryalizowanie wszelkich aspiracji w kształty użycie zapewniającego rubla; przywiązanie do ziemi, z której ten dobrobyt się ciągnie; niemal wyłącznie tylko brzuchem, a prawie wcale sercem; kult form religijnych zamiast żywej religii miłość bliźniego—u warstw niższych, a zupełna bezreligijność lub co najwyżej wysługiwanie się Bogiem zamiast służenia Bogu wśród warstw t. zw. inteligentnych—oto środowisko, w którym co roku tysiące nowych dusz się rodzi, deprawuje i nietkniętych żadnym z pierwiastków, uszlachetnienie niosących, — w marności ginie. Te potworne, jakby na zaprzeczenie w człowieku człowieczeństwa wszelkiego, niedawno przeżyte zjawiska, na jakie Łódź się zdobyła, a na których samo wspomnienie krew ścina się w żyłach i wiara w postępnictwo człowieka na ziemi z serca nieraz ucieka, mają wszak swoją smutną logikę i wytłomaczenie w prawie przyczynowości i, jeżeli dzisiaj ze złem szczerze chcemy walczyć i dla lepszej przyszłości pracować, winniśmy dać dostęp do tego nieszczęśliwego miasta wszystkiemu, czem dorobek nasz kulturalny dla podnoszenia ducha ludzkiego rozporządza.

Nie twierdzą, abyśmy tej potrzeby nie mieli jeszcze zrozumieć. Owszem, w miarę możliwości, praca rozpoczęta już została, ale, jak dotąd, w myśl zasady pracy u podstaw, wysiłki nasze niemal wyłącznie skierowane są ku oświacie, a wyraz swój w ruchu szkolniczym znajdują. Natomiast mniej uświadomiamy sobie tę doniosłą odradzającą rolę, do jakiej powołana jest wszelka sztuka i sztuk królowa — poezja. Gdy jednak zastanawiam się nad sposobami udostępnienia tej ożywczej krynicy dla mas jak najszerzych, zawsze teatr i scena wydaje mi się formą najskuteczniejszą i najprzystępniejszą do zetknięcia rzesz z natchnieniami wieszczych duchów poezji. A poezja nasza tyle wielkich i podniosłych rzeczy ma do powiedzenia nam, słowo polskie rozumiejącym! I wypadłoby chyba największym chlubom naszym wszelkiego tytułu do zasługi odmówić, gdybyśmy ich natchnieniem uzdrawiającej siły zaprzeczycie chcieli.

Więc jako czynnik umoralniający, jako przeciwwaga powszechnemu zmateryalizowaniu, które w tem smutnym mieście zre nas wszystkich i toczy, teatr polski ma stokroć większą i donioślejszą misję, niż gdziekolwiek indziej na świecie. I w tem pojmowaniu ma on tu znaczenie ani odrobinę nie mniejsze od szkoły, o którą tak bardzo wszystkim nam idzie; owszem, ma być on równie szkołą, a kształcąca dusze tych zwłaszcza, co już nigdy do szkoły nie pójda.

Rzecz oczywista, że poziom artystyczny, a bardziej jeszcze moralny, tego potrzebnego dla Łodzi teatru powinien stać na wysokości zadania. Że nie jest to do osiągnięcia niemożliwym, najlepszym dowodem jest teatr obecny, który pod umiejętnym a szlachetnym kierownictwem dyrektora Żelwerowicza dokonał wprost rzeczy cudownych, bo nie tylko od kilku miesięcy karmi nas wielką poezją, ale przekonał zarazem, że na ożywcze jej słowo narówni z inteligencją wrażliwe są i bardzo szerokie masy. Dwadzieścia kilka przedstawień „Wesela“, kilkanaście „Dziadów“, a dalej Szekspir, Fredro, Słowacki, wreszcie „Irydion“, który taki ruch umysłowy wywołał, to fakty, najwymowniej od wszelkich wywodów mówiące o potrzebie dla Łodzi już nie teatrzyku, ale teatru, co nie ku zabawie tylko, ale ku pełnieniu poważnej służby społecznej potrafiłby służyć.

By taki teatr mógł w Łodzi istnieć, musi mieć też jakąś pomoc materialną, ażeby choć w części mógł być uwolniony od demoralizujących niedogodności przedsiębiorstwa wyłącznie dochodowego. Nadewszystko jednak powinien mieć zapewnioną odpowiednią scenę, jako nieodzownie potrzebny do pracy warsztat. Tymcza-

sem w Łodzi brak jest ogromny budynków teatralnych i już na rok bieżący, wobec zajęcia teatru Wielkiego na przedstawienia trupy żydowskiej, oraz usilnych zabiegów, czynionych u właściciela celem wydzierżawienia „Victorii“ na kinematograf, teatr polski o mało że nie został na bruku. Na razie Towarzystwo teatralne złemu zaradziło, ale co się nie stało w roku jednym, może się stać w drugim lub trzecim i dlatego, pomijając już, że obecny budynek teatru polskiego jest wprost urąganiem wszelkiej dbałości o bezpieczeństwo widzów i ludzi pracujących dla sztuki, pomijając, że jest mały, brudny, a przez to ponury, że ma za szczytłą scenę i t. d., pomijając, powtarzam, te wszystkie względy,—ta jedna okoliczność, iż teatr polski w Łodzi może się znaleźć poprostu bez dachu nad głową, sprawę budowy teatru nowego czyni mi wprost palącą.

Skąd wziąć funduszy? Rzecz to już wyżej wzmiankowanej Sekcji finansowej, ja zaś tylko uwazam, że w tem dziele wszyscy wziąć udział winniśmy, co tem łatwiej przyjąć nam powinno, że wszak dla siebie samych przybytek ten wznosimy.

Nareszcie miejmy w tej Łodzi coś, cobyśmy wszyscy wspólnie ukochać mogli, coby nas wszystkich wspólnie wiązało; niechżeż się znajdzie w niej jakiś kawałek muru, o któryby się przeciw jakas miła dla Łódzianina tradycja, jako symbol jego pierwszych budzących się estetycznych aspiracji zaczepić mogła.

Oczywiście, trzeba mieć nadzieję, że magistrat, choćby w postaci bezpłatnie udzielonego placu, nie odmówi swojej pomocy dla zainicjowanego dzieła. Nie wątpię, że na cel taki nie poskąpią grosza i nasi kapitaliści, przynajmniej ci z nich, którym potrzeby kulturalne miasta leżą bardziej na sercu. Ale nadewszystko niech każdy liczy na siebie i na ofiarność własną. Trzeba tylko raz sobie powiedzieć, że teatr czysty, wygodny i piękny w Łodzi mieć musimy.

Wacław Kloss.

WYWIAD ŹRÓDŁOWY.

Nie byłbym zaiste dziennikarzem—pisze członek redakcji petersburskiego „Kraju“—żeby nie skorzystał z jedynej okoliczności, gdy dwaj przedstawiciele głosnej obecnej sekty maryawitów bawili w Peterburgu, by nie poznać się z tymi osobliwymi prorokami osobliwej nauki, czyli, wyrażając się technicznie—nie zrobić wywiadu. Rozmowę z ministrem maryawickim rozpoczęliśmy po rosyjsku i w tym języku toczyła się ona do końca, tak, że p. Kowalski może nie podejrzewał wcale prawdziwej mojej narodowości. Okoliczność ta niewątpliwie bardzo dodadnio wpłynęła na naszą rozmowę, ponieważ p. K. mówi płynnie po rosyjsku, kocha zgodnie z zasadami swej religii wszystkie narodowości—oprócz, jak mi się zdaje, polskiej, o której niejednokrotnie w czasie rozmowy naszej wyrażał się nader niepocholebnie.

— Uznajemy wszystkie dogmaty Kościoła katolickiego—zapewnia minister maryawicki—oprócz nieomyślności Papieża i to dopiero od czasu, gdy sam Rzym zerwał z nami.

— Jakie były powody, dla których nastąpiło zerwanie z Rzymem?

— Wyłącznie niechęć i intrygi wyższego duchowieństwa—zapewnia gorąco p. K.—powtarzając historię o 14 tysiącach świętopietrza, ofiarowanych, jakoby za potępienie maryawityzmu przez biskupów naszych Papieżowi. Odgadując moje wątpliwości, p. K. dodaje:

— Pan tego pojąć nie może, ale zaręczam, taki jest zwyczaj w Rzymie. Bez pieniędzy nie można tam nic zrobić, i my, ile razy byliśmy w Rzymie, zawsze musieliśmy składać kilka tysięcy okupu, inaczej-by nas nie puszczono przed oblicze Papieża. Powiem więcej, o czem publiczność nie wie, że rząd rosyjski za każdego nowo-mianowanego biskupa katolickiego, czyli za każdą bulę, opłacać musi po 12 tysięcy rubli.

Pragnąc rozmowie odmienny nadać kierunek, zapytałem:

— Czy maryawici uznają świętych?

— Tak jest, przecie mówiłem panu, że przyjęliśmy wszystkie dogmaty Kościoła katolickiego.

— Czy maryawici uznają „młoteczkę“ Kozłowską za świętą?
 — My uważamy każdego za świętego, kto miłuje Boga, a więc i Kozłowską, gdyż ona niewątpliwie Boga miłuje i prowadzi żywot świętobliwy.
 — Czy prawda, że maryawici odmawiają modlitwy do p. Kozłowskiej?
 P. Kowalski porywa się niecierpliwie.
 — Jest to potwarz, wymyślona przez naszych wrogów.
 — Ale przecież do świętych się modlą, a skoro p. Kozłowska, jak pan przyznał...
 — Co tam przyznałem! My nie wiemy, kto jest świętym i święci o nas może nie wiedzą. Możemy tylko prosić świętych o wstawienie się w modlitwie do Boga, o to też prosimy p. Kozłowską.
 — Jaki jest stosunek maryawitów do spraw narodowościowych?
 — Nie uznajemy żadnych, stoimy całkiem poza polityką, pragniemy, aby wszyscy się kochali jak bracia.
 — Czy prawda, co wydrukowało „Nowoje Wremia“ w dniu przyjazdu panów do Petersburga, że p. Kozłowska wychowała się w rodzinie rosyjskiej?
 — To nie jest prawda. Kozłowska jest wnuczką magnata polskiego Pułaskiego i w domu Pułaskich się wychowała.
 — Czy panowie zaprzeczycie wiadomości, podanej przez „Now. Wrem.“?
 — Niema potrzeby, ponieważ, jak mówiłem, sprawy narodowościowe są dla nas zgola obojętne.
 — Jaki jest stosunek maryawitów i maryawityzmu do Rosyi?
 — Pragniemy być mostem, który polaków, ciężących dotychczas niestety, do Rzymu, połączy z rosyjanami i inną bracią słowiańską.
 — Ili liczyacie obecnie zwolenników?
 Około 200 tysięcy jawnych.
 — Z jakich klas przeważnie?
 — Z włościańskich. Z inteligencji bardzo mało, chociaż pewien ruch objawia się obecnie w kołach młodzieży uniwersyteckiej w Warszawie.
 — Jakie są wasze widoki i cele na przyszłość?
 — W Królestwie maryawityzm krzewi się bujnie, przeszedł on też do Litwy, staramy się zaszczerpić go na Ślązku, a stamtąd znajdzie prawdopodobnie drogę do Czech. Z pomocą Bożą sądzimy, uda się nam z czasem wytworzyć wyznanie ogólnosłowiańskie.

— Jaki jest wasz język liturgiczny?
 — Obecnie polski.
 — Czy wobec zamiaru stworzenia kościoła ogólnosłowiańskiego nie lepiej byłoby przyjąć jeden język np. starosłowiański, oraz obrzędy kościoła wschodniego, do którego należy liczniej-szy odłam słowian?
 — Zasadniczo nie przeciw tym punktom nie mamy; naszą jedyną zasadą jest miłość Boga i bliźnich. Co się tyczy obrządków i języka liturgicznego, nie chcemy tymczasem nie narzucać naszym współwyznawcom, gdyż toby wielu może zraziło, zbudziło podejrzenia i sprawie naszej bardzo zaszkodziło. Z czasem jednak, gdyby wśród naszych współwyznawców powstał prąd podobny, naturalnie nie z zasady przeciwko temu nie mielibyśmy; gotowi nawet jesteśmy go popierać, ponieważ chodzi nam o jedność słowiańską. Obecnie już udzielamy wielu osobom komunii pod obiema postaciami. Zebymy od razu narzucili to ludowi, natrafilibyśmy na opór stanowczy. My zaś działamy niezrażnie, w tajemnicząc stopniowo, aż lud pod tym wpływem sam zarząda komunii pod obiema postaciami. Wtedy nastąpić może bardzo prędko. Nie mogę panu powiedzieć...
 — Przepraszam, nie chodzi mi o nazwisko, lecz o zasadę. Nie jestem wprawdzie teologiem, lecz o tyle wiem, że nie może się człek ogłosić biskupem, potrzebna jest konsekracja.
 — A jeżeli — przerywa niecierpliwie p. K. — my mamy gotowego, prawdziwego biskupa, który lada dzień jawnie do nas przystanie?
 Tu nagle spostrzega, że powiedział to, czego wyjawic nie powinien był, lub nie chciał i tonem niemal szorstkim dodaje:
 — Poco mnie pan pyta o to wszystko? Ani na jedno pytanie pańskie więcej nie odpowiem.
 Na tem urwała się rozmowa z przedstawicielem maryawityzmu.

czas przez rząd centralny o zamiarze wstawienia tych pozycji i stanęło w ten sposób przed faktem dokonanym.
 Wobec zaniepokojenia opinii publicznej tą wiadomością, pozwałam sobie stwierdzić, że wspomniane dwie pozycje budżetowe umieszczono wskutek zarządzenia b. ministra oświaty Marchetta z 23-go października r. b. i b. prezydenta ministrów, bar. Becka, z dnia 4-go listopada r. b. i mają na celu zapewnienie potrzebnego kredytu na przypadek, jeżeliby powołane grona profesorów wydziału prawniczego i filozoficznego w uniwersytecie lwowskim przedstawiły do nominacji na nadzwyczajnych profesorów już od przyszłego roku szkolnego dwóch docentów, świeżo zatwierdzonych dla ruskich wykładów procedury cywilnej i geografii. Obecny prezes ministrów, bar. Bienerth, oświadczył mi, że i on, respektując prawa uniwersytetu, w tym duchu owe zarządzenia rozumie i że uważa za naturalne, że nie można pomijać normalnej kolei nominacji. Nomnacya nastąpi więc dopiero wówczas, gdy ci młodzi docenci osiągną potrzebne kwalifikacje i będą zaproponowani przez ciała uniwersyteckie. Liczby budżetowe tworzą tylko potrzebną rezerwę dla rządu, nie zmierzają zaś wcale do pominięcia normalnego toku instytucji. Zaznaczyć muszę, że władze uniwersyteckie nie widzą żadnej zasadniczej przeszkody do nominacji profesorami, w myśl obowiązujących przepisów, tych dwóch docentów ruskich, gdy do tego nadejdzie czas, i że także Koło w tym duchu jeszcze w zeszłym roku się oświadczyło z zastrzeżeniem kompetencji autonomicznej władzy uniwersyteckiej”.

O katedry ruskie.

Prezes Koła polskiego w parlamencie wiedeńskim, poseł Głabiński, złożył na posiedzeniu Koła następujące oświadczenie:
 „Gdy na poprzednim zebraniu przedstawiałem udział Galicyi w zwyczajnym budżecie państwowym na r. 1909, stwierdziłem wówczas, że w budżecie ministerjum oświaty znalazłem dwie pozycje na dwie nadzwyczajne katedry ruskie w uniwersytecie lwowskim. Wyraziłem zdziwienie z tego, że prezydium Koła nie było zawiadomione na

Z powyższych wywodów prezesa Głabińskiego wynika, że Koło polskie zostało zaskoczone wstawieniem owych dwóch pozycji do budżetu na 1909 r.

„Sposób tłumaczenia się rządu — pisze „Nowa Reforma“ — krytyki nie wytrzymuje. Z postępowania rządu przebiega jasno i wcale niedwuznacznie faktyczne pominięcie toku dwóch instancji, uprawniających do zabrania w tej sprawie głosu i objawienia opinii: senatu uniwersytetu lwowskiego i Koła polskiego.

Powtórne kreowanie nowych katedr ruskich w uniwersytecie lwowskim nie jest jedynie sprawą autonomii szkolnej — to jest pierwszorzędną sprawą polityczną, której bez Koła polskiego żadnemu rządowi zatławić nie wolno. Tymczasem wstawienie w budżet dotacji na nowe katedry ruskie jest już w rzeczywistości zatławieniem sprawy bez senatu uniwersyteckiego i bez Koła polskiego.

KRONIKA TYGODNIOWA.

Czasy przedświąteczne. — Dwa „sezony“. — Kochany papunio. — Dwie zagadki. — Wybryk w parlamencie wiedeńskim. — Smutne wypadki na uniwersytecie lwowskim. — Po co ta buda niemiecka w Czerniowcach.

Chwila przedświąteczna w całej pełni... — wszystkie rachunki na bok, żadna z gospodyń nie płaci ani krawcowej, ani naciarczowi, ani pracownicy... Dziś na wszystko kiwa się ręką, mówi się niedbale, albo zafrasowanie:

— Dobrze, dobrze, przyjdzie po świętach...

W domu porządku, trzepanie dywanów, zawieszanie świeżych firanek, froterowanie salonu, mycie okien, a przede wszystkim maglowanie «kochanego», jak na teraz, mężusia i nieoszacowanego papeczki, aby wygładzić od niego z kieszeni jak największą sumkę na orzechy, strucle i bakalie. Z dniem każdym jeszcze czegoś brak, aż nareszcie «kochany papeczko» wywraca kieszenie na wierzch, obciera spocone czoło i ze smutkiem powiada:

— Radbym was wszystkich obdarzyć milionami, ale cóż, kiedy płótno w kieszeni...

Wtedy kochane dzieciaczki, w bek... mamusi mars pokrywa czoło... zawija rękawy, podnosi obnażone ręce do góry, z wzniesionych w ekstazie oczu wypływa potok łez, a z ust wyrwa się patetycznym głosem wypowiedziane:

— Tego się doczekałam!

Przy takiej hormonii życia najtwardsze serce musi odczuć to «nastroje», o których najmłodsza poezja pisze, że i z najpospolitszego człowieka można zrobić «nadezłowieka»!

Zbiera więc «nadludzkie» siły papeczka, bierze kapelusz na głowę, oraz obszyte tasiemkami

palto na ramiona i idzie do restauracji szukać przyjaciela, który jeszcze wszystkich pieniędzy na pierniki nie wydał...

I jakoś w tym «drogim» *) szyneczku czuje się człowiek zupełnie inaczej. Jest tu i Waciu i Henio, i Zygmunt, i Władzio, wszyscy weseli, czerwoni, zadowoleni, śmieją się serdecznie, a spostrzegłszy kolegę, biegną ku niemu uradowani, z wyciągniętymi rękoma i witają z radością:

— Takich nam potrzeba!

I zaraz Wacek chwytą go pod pachę i woła:

— Pożycz mi 35 rubli.

Jeszcze papeczko nie objął całej grozy swego położenia myślą, gdy podbiegł do niego Zygmunt i zawołał:

— Przepraszam, na minuteczkę... pożycz mi 25 rubli...

Kochany papeczko zrobił tak wesołą minę, jakby mu trzy dozy mikrobu antycholerycznego zastrzyknięto pod skórę, albo jak gdyby się umył toaletowym mydłem d r a Goldwajga!

Grozę sytuacji odgadł natychmiast Henio i rzekł poważnym, przekonywującym głosem:

— Dajcie mu spokój, przecież i on ma dzieci i żonę...

— O, mam! — zawołał z takim mdłym uśmiechem «kochany papeczko», jakby mu sosyerkę z tartym chrzanem pod nos podsunięto.

— Wiecie wy — burknął Henio do Zygmunta i Władka — że posiadacie specjalny talent psucia ludziom humoru. Nie wam nie brakuje, macie ładne żony, dobre dzieci...

— Hm, hm! — odkaslnął Władzio.

— H... hi... — zaśmiał się Zygmunt — ładnie mówi, widac, że nie zna żon przed świętami...

— Znam, czy nie znam, ale dam wam coś zarobić... naprzykład kolejkę koniaczku...

— Brawo! — odezwali się razem.

— Ale nie wpierw, nim rozwiążecie zagadkę...

— Mów — zawołał Waciu.

— Jaka jest różnica między kupcem Sprzączkowskim, a aptekarzem Leinwebrem?

— Ta, że p. Sprzączkowski zajmuje miejsce w Tow. kred. miejskiem, a pan...

— Właśnie, żeś nie zgadł, gdyż p. Sprzączkowski ma «sezon» przed świętami, a p. Leinwebber po świętach. Ponieważ nie rozwiązałeś zagadki, zapłacisz koniak...

— Ale mam prawo do rewanżu! — zawołał Wacek.

— Masz, — odpowiedział Henio.

— No, to rozstrzygnij: Co zyska Rosya, tworząc nową gubernię chełmską.

— Tyle co ja, przerzuciwszy tego rubla z lewej kieszeni do prawej.

— To nie wszystko...

— Więc cóż?

— I... jeszcze jednego gubernatora więcej.

Była to jedyna zdaje się rozmowa przedświąteczna o polityce. Wobec kwestyi piernikowej... nawet sprawy bałkańskie zeszły na plan drugi. Co się zaś tyczy naszych rodzimych finansów, to te przedstawiły się dosyć pokaźnie. «Kochany papeczko» dostał od Henia pożyczkę w kwocie 1 rubla, z zastrzeżeniem, żeby go schował w bocznej kieszeni kamizelki na czas poświęcony, bo niezawodnie dzieci będą popierały «sezon aptekarski»...

Na wracającego «papeczka» czekała mamusia, a dowiedziawszy się o rezultacie wycieczki, nazwała go «starym piernikiem»...

W wyfroterowanym salonie «kochanego pa-

*) Nie znaczy «kosztownym», tylko «kochanym».

Zupełnie inaczej bowiem rzecz się przedstawia, gdy rząd przyjdzie do senatu uniwersyteckiego z zapytaniem: czy sędziacie, że kandydaci na ruskich profesorów będą już na rok przyszły dojrzałymi do objęcia stanowiska nadzwyczajnych profesorów? — anizeli gdy ten sam rząd odezwie się do tego samego senatu: My z naszej strony wstawiliśmy już dotację na dwie ruskie katedry; jeżeli dacie ją z kwalifikacją kandydatom, to będziemy musieli odmówić żądaniu rusinów.

Podobnie ma się sprawa z Kołem polskiem. Oczywiście Koło może nie zgodzić się na uchwalenie obu proponowanych przez rząd pozycji na katedry ruskie. Ale co to będzie znaczyło? Oto rząd powie rusinom: „Ha, chcieliśmy wam dać dwie katedry w uniwersytecie lwowskim, ale polacy się nie zgadzają“. Słowem jest to robienie polityki z rusinami na własną rękę przez rząd, z pominięciem senatu i z pominięciem Koła polskiego.

Jeżeli prezes Koła polskiego z tytułu swojego stanowiska ograniczył się do wyrażenia „ubolewania“ z powodu tego postąpienia dawnego premiera Becka, to my zapytać musimy wprost: Gdzie był minister dla Galicji, gdy w budżet państwowy wstawiano owe 2 pozycje? My nie możemy zwolnić p. Abrahamowicza od dania Kołu polskiemu wyjaśnienia, czy z jego wiedzą i wolą owe pozycje wstawiono do budżetu i czy uwiadomił Koło polskie o zamiarach rządu?

Z DUMY.

Komisja oświaty ludu wniosła na ogólne posiedzenie Dumy państwowej referat w przedmiocie projektu do prawa o corocznym asygnowaniu z funduszy skarbu państwa po rb. 360 na utrzymanie nauczyciela religii rzymsko-katolickiego w seminarium nauczycielskim w Poniewieżu w gub. kowieńskiej.

Istota sprawy polega na tem, że o nauczyciela religii katolickiej poczyniono starania, a komisja rozpatrzywszy ten przedmiot, nie znalazła przeszkód do wyasygnowania corocznie 360 rubli na utrzymanie tego nauczyciela w seminarium nauczycielskim w Poniewieżu, do którego zgodnie z Najwyższym pozwoleniem z dnia 28 lipca 1906 roku otwarto wstęp i osobom obcych wyznań.

Przy tem wszelako komisja zaznaczyła, że zatwierdzeniu w drodze prawodawczej podlega nie tylko kwestya asygnowania sum na wskazaną potrzebę, ale i kwestya o wprowadzeniu nauki religii rzymsko-katolickiej w pomienionem seminarium,

peczki» podczas świąt prowadzona była dystygowana rozmowa...

— Prawda, jakie mamy przyjemne święta...

— Nieporównanie, nieporównanie, — tłumaczyła mama — taka ładna pogoda, pozwolą państwo, że otworzę na chwilę lufcik... Był to moment, w którym dzieci poruszyły się ze swoich miejsc...

Rubel kochanego papeczki zaraz po świętach spłynął.

Sens moralny z tego wynika, że u nas «tradycyjnie» święta kończą się «niestrawnością», a pora przecież, żebyśmy raz już tradycje tego rodzaju wykreśliłi z kalendarza.

Wypoczynek każdemu kto pracuje, jest miły, ale niechże ten wypoczynek nie kończy się ani obżarstwem, ani pijatyką.

Jeszcze do gwiazdki daleko, a już mieliśmy kilka przyjemnych niespodzianek. Tym razem nie chodzi już o brzuszek Manusi, ani o żołądceczek Micia, ale o rzecz wiele ważniejszą, bo o bardzo niegrzeczne dzieci.

W Parlamencie wiedeńskim przedstawiciele narodu pobili się po buzi... Stronictwa ludowe... — szepczą sobie po cichu — a ja powiem głośno tak: Stronictwo ludowe, ale nie chłop, chłop jest człowiekiem prostym, lecz nie fanatykiem, nie karyerowiczem. Umie on uszanować swoją powagę tam, gdzie ją potrzeba szanować. Ci co wybrali sobie napad jako zadośćuczynienie, a co gorzej niesłusznie, to są inteligenci. Poseł Olszewski skończył sześć klas. Uczył się i nie nauczył tego, że nadużywanie pięści nie jest argumentem przekonującym.

Takiego pana raz na zawsze potrzeba byłoby wykluczyć z rzędu tych, którzy słowem mają przekonywać, a nie kijem zwyciężać.

Wobec tych zajęć maleje zupełnie wystąpienie «starszych dzieci», uczniów uniwersytetu

ponieważ w ustawie o seminarjach nauczycielskich nie jest przewidziana możliwość wprowadzenia w drodze administracyjnej do kursu tych zakładów naukowych, jakichkolwiek przedmiotów, oprócz wskazanych w art. 2408 rzeczonyj Ustawy (wyd. 1893 roku).

Chociaż do liczby tych przedmiotów wchodzi i nauka religii, nie mniej wspomnienie o tem winno być pojmovane w sensie, że ustawa pozwala wyłącznie na wykład nauki religii prawosławnej, ponieważ na mocy art. 2382 teje ustawy (wyd. 1893 roku) seminarja nauczycielskie przeznaczone są li tylko dla osób tego wyznania.

Stosownie do tego komisja uznała za konieczne uzupełnić rozpatrywany przez nią projekt postanowieniem o wprowadzeniu do kursu seminarjum nauczycielskiego w Poniewieżu wykładu nauki religii rzymsko-katolickiej.

Niezależnie od tego komisja wzięła pod uwagę, że w seminarjum nauczycielskim w Poniewieżu będą się uczyły osoby różnych wyznań i uznała za niezbędne uzupełnić rozpatrywany projekt do prawa postanowieniem, że lekcje nauki religii wyznania prawosławnego i języka cerkiewno-słowiańskiego obowiązujące są tylko dla wychowanców wyznania prawosławnego.

Z wyłuszczonej motywów komisja oświaty ludu proponuje Dumie państwowej:

I. Tytułem zmiany i uzupełnienia odnośnych ustaw postanowić:

1) W seminarjum nauczycielskim w Poniewieżu w gub. kowieńskiej wprowadza się dla uczniów wyznania rzymsko-katolickiego wykłady nauki religii tego wyznania.

2) Lekcje nauki religii wyznania prawosławnego i języka cerkiewno-słowiańskiego obowiązujące są tylko dla wychowanców wyznania prawosławnego.

II. Asygnować z funduszy skarbu państwa, poczynając od roku 1909 po rb. 360 rocznie na wynagrodzenie nauczyciela religii wyznania rzymsko-katolickiego w seminarjum nauczycielskim w Poniewieżu w gub. kowieńskiej.

Referentem projektu do prawa był ksiądz St. H. Maciejewicz.

Komisja interpelacyjna uchwaliła przyjąć interpelację w sprawie kościoła w Opolu. W dyskusji nad tą interpelacją, czkankowie komisji z prawicy dowiedzieli, iż ze strony władz niema żadnego czynu nielegalnego, gdyż kościół opolski w swoim czasie przeszedł był pod opiekę duchowieństwa prawosławnego, która jedynie tylko nie korzystała z gmachu kościelnego. Większość

lwowskiego, którzy obrzucili namiestnika Bobrzyńskiego zgwałtemi jajami, gdy przybył do auli promocyjnej.

Nie będziemy tu z góry przesądzać całej tej sprawy, trzeba znać do niej więcej nieco szczegółów; wyjaśniają się już dziś rzeczy takie, iż senat akademicki lwowski nie wiedział o tych dwóch katedrach. Ponieważ w Austrii uniwersytety rządzą się autonomicznie, więc przypuszczać należy, iż rząd wydał postanowienia te poza plecami senatu... Dr. Głabiński, profesor tegoż uniwersytetu i poseł do parlamentu, zaznacza wyraźnie, że senat przyznał rzeczywiście prawo wykładu dwóm docentom rusińskim na uniwersytecie. Jedną docenturę dopuszczono na wydziale filozoficznym, drugą na prawnym.

Katedra jednak a docentura — to są dwie rzeczy bardzo różne. Jeżeli więc rząd postąpił wbrew prawu, można przeto nieco luźniej obejść się z młodzieżą za jej krok niestosowny; w każdym razie trzeba przyznać, że był to krok bardzo nieladny i niewłaściwy.

Nie mówię tu już z punktu, czy młodzież miała słusność czy jej nie miała, ale uważam, że młodzież nie powinna wstępować w ślady młodzieży niemieckiej która nieustannie wywołuje burdy to w Pradze Czeckiej z Czechami, to w Innsbruku i Wiedniu z Włochami.

My, polacy, powinniśmy się starać o to jak najbardziej, żeby przed nikim oświaty nie zamknięto. Chce być uniwersytet wielojęzyczny — niech będzie jak wieża Babel, nam powinno chodzić tylko o to, aby nasze wydziały były jaknajlepiej obsadzone i dobre wydawały rezultaty.

Słyszałem jednakże wielokrotnie od młodzieży lwowskiej, że dwie są przyczyny, które wywołują nieporozumienia: Pierwsza ta, że młodzież lwowska chce mieć z uniwersytetu uczelnia, a nie zakład polityczno-agitacyjny, 2) że

członków komisji uznała wszakże przytoczone we wniosku dowody za dostateczne do uzasadnienia interpelacji. Zwrócono zwłaszcza uwagę na takie czyny, jak świętokradcze wykopywanie trupów i niewypełnienie przez władzę miejscową Najwyższej zatwierdzonego postanowienia Rady ministrów. Interpelacja wniesiona będzie na plenum Dumy prawdopodobnie na najbliższem posiedzeniu, to jest w środę.

Wice-minister spraw wewnętrznych, Kryżanowski, w rozmowie z jednym z posłów z frakcyi „październikowców“ oświadczył, iż równouprawienie żydów po ciągnęłoby za sobą zagarnięcie przez nich wszystkich zawodów wyzwolonych. Rząd nie myśli wnieść żadnych projektów co do kwestyi żydowskiej i pozostawia to inicjatywie Dumy. Następnie wice minister dodał, co następuje: Prawiea prawdopodobnie zgodziłaby się na zniesienie granicy osiedlenia się żydów, gdyby postanowiono niedopuszczać żydów do służby państwowej i do odbywania powinności wojskowej.

Prezesem parlamentarnej komisji do spraw samorządu lokalnego wybrany został Piotr Bałaszew, z umarkowanej prawicy, szambelan, dawny porucznik pułku huzarskiego braclawskiego, powiatowy marszałek szlachty, poseł z gub. podolskiej. Na wice-prezesów powołano: ks. Galicya „październikowca“, oraz Głębowa, również „październikowca“, dawnego naczelnika ziemskiego w powiecie nieżyżskim. Sekretarzem komisji został Niekłuiow.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Mścigulewa. Jutro Bogumily. W poniedziałek Tomisława.

TEATR POLSKI. Dziś w teatrze Victoria „Don Quichot“ Cervantesa. Początek o godzinie 8 min. 10 wieczorem.

— Dziś „Słaby panteńskie“ Fredry. Początek o godz. 3 po poł.

— Jutro „Don Quichot“ Cervantesa. Początek o godzinie 8 min. 10 wieczorem.

TEATR WIELKI. Jutro „Hamlet“, tragedia Szekspira. Przedstawienie popularne. Początek o godzinie 3 po poł.

— Jutro „Rigoletto“, opera Verdi'ego. Pierwsze przedstawienie opery warszawskiej.

— W poniedziałek „Nitka jedwabiu“, komedia Wiktoryna Sardou na rzecz budowy gmachu teatru polskiego w Łodzi. Początek o godz. 8 min. 10 wieczorem.

ODCZYTY. Dziś w sali jadalnej fabryki Geyerów (Piotr kowska 2-9), o godzinie 7 i pół wieczorem. Inż. Jękiwicz wygłosi odczyt p. t. „O znaczeniu świata roślinnego i zwierzęcego w dziejach cywilizacji.“

Jutro w sali wykładowej T. K. O., Zawadzka

rząd nie dba wogóle o uniwersytet lwowski.

Jest to buda stara i ciasna, cały gmach wysoce niehygieniczny, przerobiony ze starego jakiegoś klasztoru...

Jeżeli rzeczywiście młodzieży chodzi o niedopuszczenie na uniwersytecie agitacji politycznych, byłaby to przyczyna słuszną... Szkoła nie powinna mieć nic wspólnego z polityką. Jest na to czas wtedy, gdy się już mury szkolne opuści. Najgorzej społeczeństwo wycodzi na tem, gdy niedojrzałe umysły chcą pochwycić ster spraw jego w swoje ręce...

Nie powinien więc rząd rozognić bardziej tych stosunków. Rusini, jeżeli wykaże to odpowiednia statystyka szkolna, powinni otrzymać własny swój uniwersytet.

Wprawdzie rząd austriacki utrzymuje, że na to pieniędzy niema. Zgoda... Uniwersytet to nie obwarzanek za grosz... Ale przecież w Czerniowcach w Galicji Wschodniej jest jeszcze jeden uniwersytet — niemiecki! Po dyabła on tam? Wszak to ziemie dokoła słowiańskie. Austria utrzymuje ciągle, że chce się stać państwem zachodnio-słowiańskim, po cóż tam ten uniwersytet niemiecki? — otoczony dokoła ziemiami, zamieszkałymi przez rusinów!

Niechże go skasuje, a fundusz ten przeznaczy na uniwersytet rusiński w Czerniowcach, Brodach, Tarnopolu lub nawet we Lwowie, stosownie do potrzeb lub uznania, gdzie się ten uniwersytet ma znajdować. Niech rząd da możność rusinom nauki wyższej w ich ojczystym języku. Na wszelką agitację ma rząd środki i możność zawsze stłumić.

Zaznaczyć w każdym razie musimy, że chociażby jaknajbardziej były łagodzące okoliczności dla wybryku młodzieży polskiej we Lwowie, społeczeństwo polskie zasmucił mocno ten wypadek.

17, o godz. 4 po poł., dr. Kaufman mówić będzie na temat „Narzędzia ludzi pierwotnych.“

ZEBRANIE. Jutro w lokalu „Jedności“ (Piotrkowska 275) o godz. 2 po poł. zebranie członków Związku zawod. pracowników ciesielskich

KINEMATOGRAF „METROPOL“. Dziś poczynać od godz. 3 po poł. przedstawienia kinematograficzne na rzecz 91 Koła Tow. wpisów szkolnych.

KONCERT. Jutro w sali koncertowej (Dzielnia 18) koncert konkurs. Stow. śpiewaczych. Początek o godzinie 3 po poł.

KIERMASZ. Jutro w lokalu „Lutni“ (Piotrkowska 108) Kiermasz spożywczy na rzecz Ochronki III-iej. Otwarcie Kiermasza o godz. 3 po poł.

WYSTAWA. Dziś i codziennie Wystawa sztuk pięknych (Południawa nr. 3). Otwarta od godz. 11 rano do 10 wieczorem. Wejście 25 i 15 kop.

— Dziś i codziennie Wystawa obrazów Bolesława Nawrockiego (Grand-Hotel). Otwarta od godz. 10 rano do 8 wieczorem. Wejście 40 i 20 kop.

KRONIKA.

(=) **Wyjaśnienie Senatu.** Senat Rządzący wyjaśnił obecnie kwestję, czy żydów kupców, zamieszkałych w Królestwie Polskiem, obowiązuje artykuł 8 my Najwyższego Imitnego Ukazu, wydanego w dniu 24 sierpnia 1904 r.

Według brzmienia tego artykułu, kupcy żydzi, zamieszkałi w granicach dozwolonej osiadłości, mogą korzystać z prawa przyjazdu do wszystkich miast gubernii wewnętrznych w interesach handlu i przemysłu, bez ograniczenia ilości takich przyjazdów, z warunkiem, aby pobyt w danym mieście nie trwał dłużej, niż 6 miesięcy dla kupców I ej gildyi i 3 miesiące dla kupców II ej gildyi.

W wypadku, jeżeli kupiec, opłacający gildyę, ze względu na chorobę lub z innych przyczyn wyjechać sam nie może, służy mu prawo wysłać dla załatwienia spraw handlowych lub przemysłowych swego zastępcę, opatrzywszy go odpowiedniemi upoważnieniami.

Mając na uwadze, iż kupcy żydzi I ej gildyi, zamieszkałi w Królestwie Polskiem, korzystają z przysługującego im prawa przyjazdu do stołec i gubernii wewnętrznych w interesach handlu narówni z kupcami żydami, zamieszkałymi w pozostałych miejscowościach Cesarstwa, to artykuł 8 my rozszerza tylko prawo przyjazdu do miast gubernii wewnętrznych, z którego to prawa korzystali kupcy przed wydaniem wyżej wymienionego ukazu, dlatego też niema zasady stawiać w odrębnym położeniu kupców żydów, zamieszkałych w Królestwie Polskiem od kupców żydów, osiadłych w innych dozwolonych miejscowościach i dlatego też Senat Rządzący znalazł, iż brzmienie art. 8 wspomnianego ukazu należy stosować i do kupców żydów, zamieszkałych w Królestwie Polskiem.

(=) **Statystyka wyroków śmierci.** „Riecz“ podaje statystykę wydaną w państwie rosyjskiem wykonanych wyroków śmierci w ciągu listopada st. st. Okazuje się że w ciągu tego miesiąca wydano ogółem 210 wyroków śmierci, z których wykonano 82. W październiku r. b., sądy wojenne skazały na śmierć 178 osób; wyrok wykonano w 53 wypadkach. W listopadzie najwięcej wyroków śmierci wydano w Jekaterynosławiu, mianowicie 53 (wykonano 15), najwięcej zaś wykonano w Kijowie; 18 na 20 wyroków wydanych.

(a) **Telefon „Kalisz — Łódź — Warszawa“.** Dla obsługi linii telefonicznej „Kalisz — Łódź — Warszawa“ zatwierdzeni przez okręg warszawski: Helena Piotrowicz i Helena Grajber.

Instalacja aparatów tej linii jest na ukończeniu, dla użytku publiczności ma być oddaną linia w przyszłym tygodniu.

(a) **Rozporządzenia urzędowe.** Komisarze cyrkulowi otrzymali wczoraj rozporządzenie p. policmajstra w sprawie zajęć pomiędzy konduktorami a pasażerami na tramwajach miejskich.

Rozporządzenie to brzmi:

„Polecam wydać rozporządzenie, aby policjanci w wypadkach zwracania się do nich konduktorów tramwajowych z zażaleniami na nieposuszeństwo pasażerów, nie aresztowali tych ostatnich ale, aby notowali ich adresy z okazanej legitymacyi, jak również nazwisko konduktora i zawiadamiali o wszystkim swoją bezpośrednią władzę celem zestawienia odpowiedniego protokołu.“

— P. policmajster wydał funkcjonaryszom po-

licy polecenie, którem poleca ustanowić nadzór za tem, aby w sklepach z mięsem oraz innych zakładach handlowych nie prowadzono handlu rybami ani żywymi ani śnieżkami, gdyż sprzedaż ryb winna odbywać się wyłącznie w specjalnie przeznaczonych na ten cel miejscach.

(a) **Z fabryk.** Zarząd fabryki Moryca Wolfa, przy ul. Łąkowej № 1, wywiesił wczoraj ogłoszenie, którem zawiadamia swoich robotników, że po upływie dwóch tygodni obniży płacę zarobkową o 10%. Fabryka zatrudnia 34 robotników.

— Przed dwoma tygodniami w fabryce Szlamy Frenkla, mieszczącej się w gmachu przy ulicy Łąkowej № 1, zawiadomiono robotników, że po upływie dwóch tygodni płaca zarobkowa zostanie obniżoną o 10%. Robotnicy odrobivszy dwa tygodnie—porzucili pracę.

— W fabryce Józefa Prusaka, przy ul. Juliusza № 21, zawiadomiono robotników, że od d. 30 b. m. płaca zarobkowa zostanie obniżoną od 5 do 12%.

(a) **Z Towarzystwa opieki nad dziećmi.** W d. 21 b. m., t. j. w poniedziałek, o godz. 3 po południu zarząd Towarzystwa opieki nad dziećmi urządził uroczystość „Gwiazdki“ w przytułku (Milsza 16). Wobec tego za naszym pośrednictwem uprasz członków i wszystkich interesujących się losami instytucyi o łaskawe przybycie na „Gwiazdkę“.

(a) **Ze Stowarzyszenia pracowników handlowych.** Dorocznym zwyczajem, Stowarzyszenie wzajemnej pomocy pracowników handlowych organizuje w d. 31 b. m. maskaradę w sali koncertowej przy ul. Dzielnej № 18, a to w celu powiększenia funduszu kasy wdów i sierot, istniejącej przy Stowarzyszeniu.

(a) **Bank Państwa.** Dziś dokonano uroczystego poświęcenia gmachu oddziału łódzkiego Banku Państwa, mieszczącego się przy zbiegu ulic Spacerowej i św. Benedykta.

(a) **Dni nieprotestowe.** W dniu 24 (jako w wigilię), 25 i 26 (święta Bożego Narodzenia) i 27 (niedziela) b. m., protesty weksli nie będą sporządzane.

(a) **Towarzystwo opieki nad zwierzętami.** Na ostatniem posiedzeniu zarządu Towarzystwa opieki nad zwierzętami, załatwiono sprawy następujące: Wyznaczono termin ogólnego zebrania rocznego na dzień 29 grudnia r. b., a w razie niedojścia do skutku w pierwszym terminie na 19 stycznia 1909 r.

Przyjęto do wiadomości, że członek zarządu p. Ernest Mogk z powodu wyjazdu na stały pobyt do Warszawy, zmuszony jest zrzec się mandatu. W uznaniu zasług p. Mogka, jako członka, który przez lat dziesięć pracował gorliwie dla dobra i rozwoju instytucyi, zarząd przyznał medal złoty pamiątkowy. Postanowiono również przedstawić ogólnemu zebraniu do decyzyi kwestyę udzielenia takiegoż medalu wiceprezesowi p. J. Grzybowskiemu.

Załatwiono również kilka spraw dotyczących wewnętrznej gospodarki.

(h) **Zamknięcie ekspedycyi.** Z powodu świąt Bożego Narodzenia n. st. ekspedycje towarowe na kolejach będą nieczynne, w wigilię od południa w pierwsze i drugie święto przez cały dzień.

(h) **Instalacja światła elektrycznego.** Dynamo elektryczne maszyna na stacyi Łódź fabryczna, nie wystarcza na potrzeby tej stacyi, z tego więc powodu, zarząd postanowił zaprowadzić oświetlenie elektryczne z Elektrowni Łódzkiej, do robót już przystąpiono.

(h) **Ze Zgromadzenia rzeźników.** W dniu 4 stycznia o godzinie 3 po południu w lokalu własnym przy ulicy Łąkowej № 21 odbędzie się ogólne zebranie członków zgromadzenia majstrów rzeźniczych.

(h) **Towarzystwo wyścigów kennyh.** Główny zarząd stadniny państwowej wydał zezwolenie na zorganizowanie w Łodzi Towarzystwa wyścigów kennyh, na zasadzie ustawy normalnej dla tych Towarzystw.

W krótkim czasie odbędzie się w Łodzi pierwsze zebranie organizatorów.

(x) **Kiermasz spożywczy.** Jutrzejszy kiermasz spożywczy w podziemiach Sukiennic, urządzany na rzecz III ochronki w lokalu „Lutni“ (Piotrkowska 108), zapowiada się nader interesująco. Sala „Lutni“ przypomni Rynek krakowski, na którym niewątpliwie będzie gwarno i rojno, boć to prze-

cież czas przedświąteczny, więc każdy pośpieszy po sprawunki na kiermasz, z którego dochód przysporzy funduszu na schronisko dla dziewcząt, a Boże Narodzenie, to przecież jej święto.

(a) **Tow. farmaceutyczne.** W uzupełnieniu wczorajszej wzmianki o projekcie powołania do życia Towarzystwa farmaceutycznego w Łodzi—nadmieniamy, że dwaj z pośród inicjatorów pp. Groszkowski i Łabudziński, udali się wczoraj do Piotrkowa, gdzie złożyli do zatwierdzenia projekt ustawy samodzielnego Towarzystwa farmaceutycznego. Projekt ten został przyjęty przychylnie przez władzę.

(a) **Strzały do złodziei.** Nocy dzisiejszej, około godziny 2, do sklepu z pieczywem przy ul. Przędzalnianej pod nr. 20, należącego do Edwarda Beka, zaczęli dobijać się złodzieje. Spostrzegli to stróż nocni tej dzielnicy i weszli alarm, wobec czego złoczyńcy zaniechali swego nieczystego zamiaru i zaczęli uciekać. Na krzyk stróżów nadbiegli dwaj policyanci z pobliskiego posterunku i dali w kierunku uciekających 2 strzały, które chybiły. Złoczyńcy zniknęli w ciemnościach nocy.

SZTUKA I PIŚMIENICTWO.

Teatr. Dziś, w sobotę, dyrekcya daje po raz drugi arcyzabawnego «Don Quichota» Cerwantesa, który bardzo podobał się na czwartkowym przedstawieniu.

W niedzielę po raz ostatni przed świętami w teatrze Wielkim o godz. 3 po południu po cenach popularnych szekspirowski «Hamlet», z p. Mielewskim w roli tytułowej, wieczorem zaś w teatrze Victoria «Don Quichot» po raz trzeci.

W poniedziałek w teatrze Wielkim o godz. 8 min 10 wieczorem «Nitka jedwabiu», wyborna komedia Sardou, na fundusz budowy gmachu dla teatru polskiego w Łodzi.

— Tydzień świąteczny zapowiada się bardzo zajmująco, a mianowicie: dn. 25 b. m., t. j. w pierwsze święto, o godz. 3 po poł. w teatrze Wielkim nigdy nie starzejące się «Wesele» Wyspiańskiego, wieczorem zaś o g. 8 wiecz. w teatrze Victoria «Don Quichot»; dn. 26 grudnia o g. 3 po poł. w teatrze Wielkim «Przywódca», sensacyjna sztuka Krzywoszewskiego, a o g. 9 wieczorem w teatrze Victoria «Irydion» Krasniskiego; w trzecie święto, t. j. d. 27 b. m., o godz. 3 po poł. w teatrze Wielkim «Don Quichot», a o godz. 8 wieczorem w teatrze Victoria mickiewiczowski «Dziady».

— Kasa teatru Victoria czynną będzie do wtorku dn. 22 b. m. do godz. 7 wieczorem, poczem zacznie funkcjonować od d. 25 b. m. od g. 10 rano w teatrach Victoria i w Wielkim.

Konkurs śpiewaczy. Przypominamy o jutrzejszym koncercie „Lutni“ w sali koncertowej przy ulicy Dzielnej, na którym stanie do konkursu pięć towarzystw śpiewaczych.

„Świat“. Dzisiejszy numer 51 „Świata“ zawiera obfite treści literackie (nowela L. Kampha „Vera“, fragment z dramatu Kazimierza Przerwa-Tetmajera „Bunt Kostki Napierskiego“, pełne realizmu i plastyki obrazki Z. Bartkiewicza „Z mroków życia“ i t. p.) wiele rzeczy aktualnych, dotyczących Łodzi. Po za „Wrażeniami łódzkimi“ Kosmianiewicza budzi ogromne zainteresowanie artykuł, obficie ilustrowany, „Fremel—kat łódzki“, niemniej ciekawe są rewelacje o maryawitach, zatytułowane „Na manowcach odszczepieństwa“.

(a) **Opera warszawska.** Dziś wieczorem zjeżdża opera warszawska do Łodzi, w celu wzięcia udziału w zapowiadzanem pierwszym przedstawieniu w teatrze Wielkim jutro t. j. w niedzielę. Odśpiewaną będzie opera Verd'ego „Rigoletto“ w której główne postacie odtworzą pp. Dimitresco (ks ęcia), Grąbczewski (rola tytułowa) i Adam Ostrowski (Sparafuccillo).

Pozostałe bilety na jutrzejsze przedstawienie znajdują się do sprzedania w składzie fortepianów Schrödera.

TELEGRAMY.

Petersburg, 18 grudnia. (P.) Moc ochrony nadszyczałnej w Niżnym Nowgorodzie, okręgu fabrycznym sormowskim i na linii kolei moskiewsko-niżgorodzkiej w granicach gubernii pozostawiono do dnia 28-go czerwca 1909 roku. Inne

miejsowości w gubernii pozostawione do dnia 31-go grudnia 1909-go r. w stanie ochrony wzmocnionej.

Moc ochrony wzmocnionej przedłużono w gubernii talskiej do dnia 22-go grudnia, na liniach kolei moskiewsko-niżgorodzkiej i muremskiej w granicach gub. włodzimierskiej do dnia 24-go grudnia, w gub. wiackiej do dnia 22 grudnia 1909 go r.

Petersburg, 18 grudnia. (P.) W sprawie odwołania pod sąd byłego dyrektora politechniki petersburskiej, ks. Gagarina, dyrektora internatu prof. Staniewicza, jego pomocnika Matusiewicza, Ustingowa, członków zarządu profesorów: Szateleny, Lewinsona, Lessinga, Postnika i Poklewskiego — senat postanowił: ks. G. Gagarina, Staniewicza, Matusiewicza i Ustingowa oddać pod sąd, jako oskarżonych z art. 339 i z 2 cz. art. 341 kod. kar., członkom zarządu wyrazić nagane na zasadzie art. 410, oskarżenie zaś ich z art. 341 umorzyć.

Petersburg, 18 grudnia. (P.) Sąd wojenny w sprawie Kowalenskich uznał korneta Grzegorza Kowalenskiego winnym dokonania czynu, sprzecznego z postanowieniami o porządku publicznym, którego to czynu następstwem było zadanie ciężkiej rany jednej osobie, dalej winnym przekroczenia obrony, czego następstwem było zranienie drugiej osoby. Grzegorz Kowalenski skazany na trzy miesiące aresztu na odwachu bez ograniczenia praw i przywilejów służbowych. Były paź Piotr Kowalenski niewinny. Akcyę cywilną pozwolono popierać w sądzie cywilnym.

Petersburg, 18 grudnia. (P.) W ciągu ostatniej doby na cholere zachorowało osób 19, zmarły 2.

Petersburg, 18 grudnia. (wl.) Chomiakow cofnął swoją rezygnacyę. Twierdzi, iż pozyska gwarancyę żywotniejszego poparcia ze strony centrum.

Kijów, 18 grudnia. (P.) W cukrowni Maryjskiej, Bałaszowej, czterej bandyci wpadli do kantoru, zabili trzech strażników i stróża, zranili jednego strażnika i włóścianina i zrabowali 10,000 rubli.

Rostow nad Donem, 18 grudnia. (P.) Okazało się, że przy spotkaniu pociągów na stacji Niwinomyska 22 osoby odniosły rany.

W okręgu zjawili się bandyci, którzy niepokoją ludność rabunkami i morderstwami. Wielu obywateli ziemskich i włóścian stara się o pozwolenie na noszenie broni. We wsiach ustanowiono strażę nocną.

Katerynosław, 18 grudnia. (P.) Wystrzałem z rewolweru zraniono agenta ochrony.

Londyn, 18 grudnia. (wl.) Do „Morning-Leader” donoszą, jakoby wczoraj dwie kanonierki chińskie wpłynęły do portu miasta Macao, nie żądając pozwolenia na to od miejscowych władz portugalskich.

Wobec tego gubernator posłał rozkaz kanonierkom chińskim, aby natychmiast port opuściły, grożąc w razie odmowy strzałami z fortów.

Chińczycy nie tylko rozkazu nie usłuchali, lecz nawet zaczęli ostrzeliwać fortyfikacje portugalskie. Dotychczas brak szczegółów tego zajścia.

(Macao, miasto i kolonia portugalska, leży na południowym wybrzeżu Chin, poniżej Kantonu, przy ujściu rzeki Perlowej. Cała kolonia ma 12 kilom. kwadr. i liczy 80 000 mieszkańców. Przep. red.).

Londyn, 18 grudnia. (P.) Na posiedzeniu izby lordów sekretarz stanu dla spraw Indyi, Morley, przedstawił sprawozdanie szczegółowe o stanie rzeczy w Indjach, oraz o projektowanych reformach w zarządzie tego kraju. Mówca uzasadnił ostatnie środki, zastosowane względem wiczychocieli przez radę prawodawczą Indyi, oraz konieczność tłumienia rozruchów, z drugiej wszakże strony oświadczył, że ludzie nawet najrozsądniejsi staliby się radykałami i nieprzejednanymi wrogami rządu, gdyby nie prowadził polityki reform. Mówca zaznaczył jednak, że rząd nie dąży bynajmniej do zaprowadzenia w Indjach systemu parlamentarnego. Zamierza tylko zaprowadzić w ramach prowincjonalnych, obok członków mianowanych przez rząd, także członków z wyboru; dalej zwiększyć liczbę rad prowincyj głównych, oraz rozszerzyć ich kompetencyę; zmienić skład rad prowincjonalnych, złożonych obecnie przeważnie z urzędników; wreszcie mianować krajowców na stanowiska, wakujące w radzie wykonawczej niekiedy. Anglia — kołczył Mor-

ley — posiada dosyć sił wojskowych i materialnych dla zarządzania narodem indyjskim, lecz potrzebna jest jej jeszcze siła moralna. Powaga Anglii byłaby w Indjach większa, gdyby Anglia polegała więcej na poparciu ze strony krajowców.

Waszyngton, 18 grudnia. (P.) Izba posłów przyjęła jednomyślnie rezolucyę, żądającą od prezydenta Roosevelta wyjaśnienia: co skłoniło go do oświadczenia w orędziu, że przy odmowie kredytu na policyę tajną, członkowie kongresu kierowali się względami na to, że policya ta używana jest również do sledzenia ich działalności?

D Z I E N N E.

Moskwa, 19 grudnia. (P.) Umarł romansopisarz hr. Salias Turnemir.

Wład kaukaz, 19 grudnia. (P.) Między Bełanem a Nazranją rozbił się pociąg towarowy. Linia zatarasowana. Przyczyna katastrofy nie wyjaśniona.

Wilno, 19 grudnia. (P.) Izba sądowa z udziałem przedstawicieli stanów w sprawie o bezrobocie na kolejach polskich w r. 1905 skazała 10 oskarżonych na osadzenie w twierdzy. jednego na trzy lata, jednego na półtora roku a pozostałych na rok, przyczem dwóm zaliczono czas uwięzienia pod czas sledztwa. Nie rozpatrzono sprawy co do czterech osób, które zbiegły.

Tabela wygranych.

W 9-ym dniu ciągnięcia 5 klasy 191-iej loteryi klasycznej Królestwa Polskiego.

(Tabela nieurzędowa).

Dnia 18 grudnia 1903 roku.

Rb. 4000 № 19748. Rb. 2000 № 317 9783 11563.
Rb. № 1000 № 15823 23043. Rb. 400 № 251 2837 743
12302 17770 18 97 19394 20646 20850 22103 22717.
Rb. 200 № 801 1101 6014 7381 10756 12239 12426 13082
14899 17198 17274 18143 19223 20405. Rb. 100 № 686
985 1917 2491 2495 2845 4110 7027 7072 7795 7990 8112
8385 9161 9919 10869 12039 16341 16648 16828 17737
18959 19976 23119.

Rb. 80 № 22 78 189 44 65 263 328 92 401 36
44 97 506 57 59 80 632 39 50 59 77 705 8 11 42 45
98 815 20 80 96 970 4001 51 55 79 134 48 52 73 85
201 20 23 38 71 389 71 89 424 73 97 507 32 42 89 96
665 700 69 803 38 2084 234 95 366 412 67 78 501
6 60 67 616 57 73 82 85 735 86 847 993 3002 16 86
123 26 201 38 75 81 97 335 38 40 404 42 49 86 520
26 47 72 95 683 55 709 40 63 65 66 936 4080 155
30 96 210 59 312 91 475 82 501 661 79 90 94 719
64 839 929 50 5073 81 82 91 109 78 86 297 366
87 89 421 590 602 33 88 752 53 805 53 64 81 913
44 82 5026 43 79 103 395 497 85 509 60 66 675
89 92 779 831 70 908 65 90 92 7055 127 37 65 72
79 184 205 41 60 74 77 350 408 16 62 556 625 57
95 816 98 955 3056 57 149 53 224 65 300 39 50 69
409 42 533 54 603 12 85 727 80 84 99 842 64 74 909
51 57 9066 154 280 312 63 38 89 493 515 56 618
24 57 756 842 86 916 17 36 64 73 10036 101 10 23
26 54 76 382 87 473 96 500 71 99 688 703 93 923
88 93 97 11058 68 78 96 113 49 232 35 73 77 306 62
71 93 480 532 85 87 643 49 81 89 817 83 908 10 29
44 55 12002 33 34 127 49 55 83 216 28 48 80 90 343
48 75 77 442 87 501 93 640 715 845 53 92 971 95
13073 76 86 93 195 237 49 91 332 55 84 97 422 40
94 98 516 18 64 35 94 98 604 16 22 48 84 85 715 62
66 80 81 89 98 867 73 80 903 5 41 47 60 14086 82
122 53 76 294 308 84 440 63 69 70 83 94 604 89 95
700 13 27 30 57 932 60 81 13002 8 82 61 85 90 126
68 70 239 50 82 311 45 47 66 426 40 60 524 52 87
81 94 612 26 59 770 808 67 73 76 80 910 69 92 16080
110 53 67 90 203 9 45 99 396 99 416 43 512 76 93
612 22 54 59 72 95 730 48 71 72 854 77 85 915 49 50
60 88 17016 38 79 130 31 38 42 47 63 84 232 95 307
26 93 418 95 507 15 17 44 71 604 71 97 702 27 52
53 78 95 904 33 96 13009 37 54 139 257 83 362 448
84 529 70 635 69 76 98 729 43 91 821 51 908 28
13054 32 91 126 49 206 28 30 348 83 404 10 13 37
58 503 13 22 30 49 85 86 90 95 633 97 99 700 79 810
28 72 75 98 947 68 20117 23 32 93 261 74 88 313
31 417 24 76 502 14 33 48 50 55 659 713 24 821 25
70 914 18 51 55 21096 100 2 35 38 212 18 24 43 78
361 82 95 596 619 56 58 82 84 733 84 829 935 46 55
22117 20 132 43 88 271 77 322 43 45 79 80 448 624
767 877 917 28 32 47 23044 55 75 86 120 211 88
313 31 61 74 401 39.

Numer dzisiejszy składa się z 16-stu stron.

Odeon od 18 grudnia **NOWY PROGRAM**
między innymi od 20-go grudnia
grane przez najświetniejszych artyst. słynnego paryskiego teatru „Comedie Française”.
Przejazd 2 róg Piatrkowskiej **Piętno**
SCHERLOK HOLMES II-ga część
powtórzenie na specjalne żądanie Szanownej Publiczności.

Wielka centralna
SZKOŁA KROJU
mająca 3 oddziały: ogólnokrawiecki, bielizniarski i specjalny dział okryć pod kierunkiem profesora fachowca. Patenty cechowe osobno z bielizny i z krawiecczyn. Pensjonat. Przy szkole pracownia. Wykłady w 4-ch językach.
M-me Mercere, Warszawa, Nowy Swiat 42. 22726

Do wydzierżawienia
Restauracya przy Hotelu Polskim w Kaliszu.
Hotel gruntownie odrestaurowany.
Wiadomość na miejscu w Kaliszu u W-nej Zofii Skupińskiej. 2409

APTEKA W. DANIELECKIEGO. 2356
ZAKŁAD KEFIROWY
K. ŻYCKIEGO w Warszawie
poleca
KEFIR znakomity środek odżywczy
Filia Łódzka przy aptece
W. DANIELECKIEGO
Piotrkowska 130. Telefon 12-93.
Dostawa do aptek i domów bezpłatna.
APTEKA W. DANIELECKIEGO.

Ryszard Wildt
Warszawa, Plac Teatralny 18
poleca
Mydło przetłuszczone higieniczne „No 1000”
Mydła wazelinowe (należy zwracać uwagę na firmę.)
Wody kwiatowe w różnych zapachach
W. de „Loyal” do włosów, E i x r d zębów
Środek na odciski „Kraźki Ryszard”
Do nabycia w Łodzi wszędzie.
2081-d

ZNAKOMITE PODPAŁKI
do węgla kamiennego
bez użycia drzewa i nafty
TANIO w sklepie Łódzkiej Fabryki
dostać można **Mydła nafcianego**
PIOTRKOWSKA Nr. 120. 2836 2-1/

użany za wyborowy i używany przez tutejszych lekarzy poleca
Kefir PATZER
Pasaż Majera nr. 5 m. 5.
Dostawa do aptek, mleczarni i domów bezpłatnie.

Do dzisiejszego numeru dołączamy „Odezwe polskiego Towarzystwa teatralnego”, zapraszającą na widowisko niedzielne na rzecz budowy gmachu teatralnego w Łodzi.

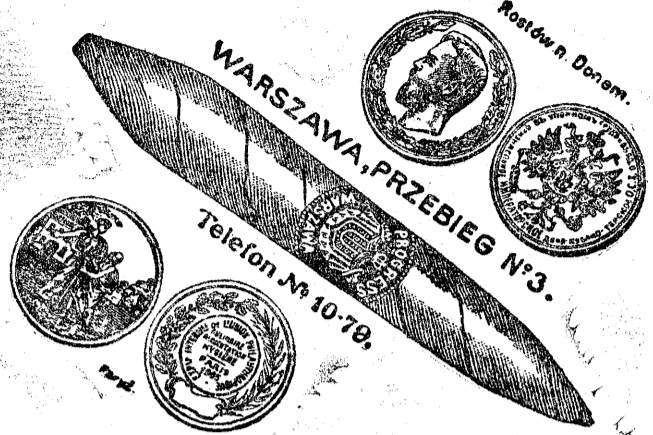
Specjalna Fabryka Cygar

POLECA
ZNANE ZE SWEJ DOBROCI

Cygara

w cenie od rb. 1 kop. 20
do rb. 30 za 100 sztuk.

„PROGRES“



Ostatni № 51 „Świata“ między innymi zawiera FREMEL — KAT Łódzki

Z tragicznego odmetu.
Lata szkolne Fremela.
Rewolucya napelnia go ambicyami.
Z bojowca szpieg.
Brat Fremela.
Kat łódzki.
Fremel wiezsa szwagra.
Fremel żyje.
Do nabycia w kantorze „Świata“, Zachodnia 28.
W niedziele kantor otwarty od 12 — 4 po poł.

DROBNE OGŁOSZENIA.

A.A.A.A.A.A. Biuro Kościuszkowskiej Przelazd 14, poleca: nauczycielki, nauczycieli, nauczycielki muzyki, oraz francuzki, niemki, hony z szyciem, freblówki, gospodynie różnej narodowości z praktyką. 5736-6-5

AAAAAAA. Biuro Ludwińskiej, Piotrkowska 92, poleca nauczycielki, freblówki i hony z szyciem 5797-6-6

AA. Gospodynie z krawiecczyną, chlubnymi świadectwami; kasyerki, ekspedyentki, buchalterki, korespondentki z praktyką, obcyimi językami poszukują posad Biuro Ludwińskiej, Piotrkowska 92 5799-6-5

A. Dozorczyli chorych mieszka Widzewska 86-2. Tamże roboty kościelne, przyjmują zamówienia. 5637-8-86

Aptekarskiej praktyki poszukują Dobrzyń nad Wisłą, Turant. 5831-4-2

Kon z uprzęzą i resorka do sprzedania za bezcen. Cymara 17. 5807-3cs-3

Dwie maszyny do szycia bębenkowe tanio do sprzedania. Długa 29, skien. 5661-3-3

Choinkowe ozdoby sprzedaje w detalu z powodu kończącego się sezonu za pół ceny fabrycznej. Dom Agentury W. Miskiewicz, ul. Gubernatorska № 36, m. 11. 5878-3-1

Dowód zastawowy № 98 35 Od delata 2-go Łódz. Warsz Akc Tow. Pożyczkowego zaginął. Za strzeżenie zrobiono 5889-3-1

Do sprzedania sklep kolonialny i piwarnta ulica Brzezińska № 43 Wiadomość w Administracji „Rozwoju“. 5493-2-1

Kwit na rb. 1000 na imię Piotra Afekta, udzielony przez Władysława Afekta, skradziony. Ostrzega się przed nabyciem, gdyż niema żadnej wartości. 5853-3-3

Kupię lokomobilę używaną do 100 koni siły. Wiadomość Konstanyńska 98. 5819-3-3

Kon drewniany duży na biegnach z siódłami, oraz stół jadalny rozsuwany, za bezcen do sprzedania. Wiadomość u stróża, Piotrkowska 107. 5862-3-2

Kredensy 2 sliczne, stylowe „moderne“ 525 rb., 2 łózka dzieciinne 36 rb., łózko Gostyńskiego 32 rb., stół dębowy 50 rb., maszyna Singera 55 rb. do sprzedania Długa 19 4 5713-2-2

Kawiarne piwiarnię z wyrobioną klientelą sprzedam tanio. Wiadomość w Adm. „Rozwoju“. 5871-1

Kobiety, chcące zarobic poszczególnie 90% mogą się zrzasać: ul. Wierzbowa № 8—Tarczyńska Pożądane mające mieszkania od ulicy, stróżki i inne 5870-1

Mód swiety polski tont 30 k., ul. Mikołowska № 40 lewa oficyna pierwsze piętro 5845-2-2

Mebie (piasz borso) garnitury salonowy i damski do sprzedania 200 i 100. Orla 23 m 26. 5682-9-6

Magle kupię zaraz. Zgłoszenia przyjmuję: ul Targowa № 44 -46 portier. 5890-1

Maszyny do szycia sprzedam niedrogo. Juljusza 11, m. 33 oficyna. 5888-3-1

Otomany i szeziongi różnego rodzaju z powodu wyjazdu tanio wyprzedają. Piotrkowska № 165, tancer. 5791-3-3

Od 1 lipca 1909 r. poszukuję 4 ch słonecznych pokojów z wygodami. Zgłoszenia w „Rozwoju“ pod A. 5647-4-d

Pokój duży frontowy z oddzielnym wejściem, z całodziennym utrzymaniem, dla kawalera do wynajęcia, ewentualnie dla 2 ch panów. Wiadomość w Administracji „Rozwoju“. 5895-1

Poszukuję filii piekarskiej w dobrym punkcie od 1 stycznia. Mogę złożyć kaucję. Adres: ul. Piotrkowska № 231, m. 9 Pani Wojczak. 5892-2-1

Poszukuję posady (katolik) kasyera, maszyniera, inkasenta, kontrolera. Najlepsze świadectwa i rekomendacje osób poważnych. Wiadomość: I. Baumgarten, ulica Piotrkowska 69 5880-2-1w

Panienska poszukuje stancyi od Nowego Roku u wdowy lub przyzwolonej rodziny chrześcijańskiej. Oferty składać w „Rozwoju“ pod M. Cz 5631-7-6

Piac do wynajęcia róg Senator-skiej i Grabowej. Wiadomość: Biuro Tow. Ubezpiec. „Rosysa“ ul. Piotrkowska 150 5866-3-1

Pokój słoneczny z wszelkimi wygodami na I piętrze zaraz do wynajęcia. Nawrot 72. 5754cs-3

Poszukuję współlokatora z całodziennym utrzymaniem do umeblowanego pokoju. Dzielna № 40 m. 1. 5826-3-3

Przyjmuję obstanki na doskonałe ciasta: struclie makowe, migdałowa, czekoladowe, bułeczki dworskie oraz wszelkie ciasta. Dzielna 40 m 1. 5827-3-3

Pokój z utrzymaniem zaraz do wynajęcia. Widzewska 86-2 5837-3sw2

Pokoje umeblowane z światłem elektrycznym zaraz do wynajęcia Zielona № 12 5839-3cs-3

Piwiarnia do wydzierżawienia od Nowego Roku z całym urządzeniem, przy Zielonym Rynku Nr. 6. 5865-3-2

Poszukuję zajęcia kamiera, purtyera lub subiekta. Oferty pod lit „W G“ 5832-4-4

Potrzebna od Nowego Roku pomocnica rutynowana do sklepu monopolowego na pół dnia. Targowa 47. 5853-2-1

Sklep spożywczo dystrybucyjny z powodu wyjazdu do sprzedania dobrze prosperujący, jak również całe umeblowanie: szafy, łózka, stół, lampa, otomana itd. Dąbrowa, koniec ul. Widzewskiej, vis à vis fabryki Häblera—J. Jadczyk. 5886-3-1

Sprzedam tanio otomanę kryta scerata. Wiadomość: Zachodnia № 24, stróż wskaże. 5887-1

Sklep kolonialny do sprzedania. Szkolna 32. 5651-6-5

Sprzedam serwis porcelanowy. Skońdry pluszowe, różne meble, kasetkę do cygar i t. p. Dzielna № 31 m. 12, drugie piętro, lewa oficyna 5865-2-1

Przybłąkał się pies—pudel biały. Odebrać go można: Zieleny Rynek—Kawiarnia. 5883-3-1

Zaginął kwit od paszportu na imię Franciszka Rybaka, wydany z fabryki K. Scheiblera. 5873-1

Zaginął kwit od paszportu na imię Wincentego Krygielskiego, wydany z Elektrowni Łódzkiej. 5875-3-1

Zaginęła karta od paszportu na imię Maryanny Owczarz, wydana z fabryki Heinza i Kunitzera w Widzewie 5874-1

Zaginął paszport na imię Julii Szafrańskiej, wydany z gminy Wadlew. 5811-3-1

Zaginął paszport na imię Ignacego Koczyńskiego, wydany z miasta Zgierz. 5881-3-1

Zaginęła karta od paszportu na imię Wincentego Niedzieli, wydana z fabryki Bonicha. 5881-1

Zaginęła karta od paszportu na imię Jakóba Bernarda, wydana z fabryki Juljusza Heinza. 5882

Zaginęła karta od paszportu na imię Franciszki Delak, wydana z fabryki Szat Rozenblata. 584-3-1

Zaginął paszport na imię Michała vel Obzlegier, wydany z gm. Choiny. 4891-3-1

Zaginęła karta od paszportu na imię Marty Tworkiewicz, wydana z fabryki towarów jedwabnych w Łodzi. 5843-2

Zaginął kwit od paszportu na imię Michalina Owczarek, wydany z fabryki Stolarowa. 5869-3-2

Zaginął kwit od paszportu na imię Józefa Olszewskiego, wydany z fabryki Ossera 5867-3-2

Zaginął kwit od paszportu na imię Ludwika Hodlik, wydany z fabryki Stolarowa. 5818-3-3

Zaginął kwit od paszportu na imię Katarzyny Kucharskiej, wydany z fabryki Geilicna. 5857-3-2

CYRK A. D. DEVIGNÉ
w gmachu „APOLLO“

W niedzielę 20 grudnia 1908 r.

2 Wielkie Świąteczne Przedstawienia 2

Początek popołudniowego przedstawienia o godz. 3-iej pop., wieczornego o godz. 8 1/2. Każdy kupujący bilet na przedstawienie popołudniowe ma prawo wprowadzenia jednego dziecka bezpłatnie. Łoże na to przedstawienie po 4 rb. 40 kop.

O godzinie 8 i pół wieczorem wielkie przedstawienie z udziałem nowych debiutantów i znakomitych

6 Rastelbinder NOWOŚĆ Gwardya damska
PIEWWSZORZĘDNA NOWOŚĆ NIEBYWAŁE POWODZENIE!
i 14 innych atrakcyj.

Początek o godzinie 8 1/2, wieczorem. 2650

ANONS: W poniedziałek 21 grudnia debiut nowych artystów.

Poszukuję posady (katolik) kasyera, maszyniera, inkasenta, kontrolera. Najlepsze świadectwa i rekomendacje osób poważnych. Wiadomość: I. Baumgarten, ulica Piotrkowska 69 5880-2-1w

Potrzebna od Nowego Roku pomocnica rutynowana do sklepu monopolowego na pół dnia. Targowa 47. 5853-2-1

Na Święta
wielki wybór bombonierek, przyborów choinkowych, czekolad i cukrów, mass do ciasta—firmy
RIESE i PIOTROWSKI
oraz pierników fabryk renomowanych—poleca
W. Bakowska
Piotrkowska № 43. 2847-3

W jatkach targowych W-go Tanfaniego
ULICA LUTOMIERSKA
sprzedają się na nadchodzące święta żyjące, jako też i nieżyjące
(świeże) **RYBY**
po cenach najniższych, co poleca Szanownej Publiczności
Z uszanowaniem **HURTOWY SPRZEDAWCA RYB.**

Helenów
dnia 20-go grudnia 1908 roku
wspaniała ślizgawka
Koncert na sali i na lodzie.
Początek o godz. 2 po poł. Wejście 25 i 15 kop.
Ślizgawka jest otwarta w dni powszednie. Wejście 15 k. 15 kop.

Pijcie w święta tylko wina „Chasta“.
które przewyższają gatunkiem, czystością i smakiem wszystkie wina ruskie.

WINNICA „CHASTA“
G. R. Biedermana.
Gurzuf, Krym.
Skład w Łodzi ulica Piotrkowska № 99.

Wina „Chasta“ od 40 k. do 2 r. za but.
Wina „Chasta“ od 40 k. do 2 r. za but.

Do Cukierni

ALEKSANDRA ROSZKOWSKIEGO
NADESZŁY PIĘKNE BOMBONIERKI PARYSKIE.

Uprzejmie proszę obejrzeć.

5848—3

Zarząd drogi żel. Fabryczno-Łódzkiej

niniejszym zawiadania wysyłających ładunki, że na stacji t. warowej Łódź-Fabryczna zalegają nie wykupione przez odbiorców towary, przybyłe w m. październiku 1903 r. za frachtami: Rejowiec Nad. 17000 16999 wyroby rękodzielnicze, W. Rybak; Brześć Centr. Nad. 60038 towar wełniany, Szaja Fanaberia; Brześć Centr. Nad. 59620, 59619 i 59641 towar skórzaný, R. Kanel; Brześć Centr. Nad. 59642, 59618 i 59621, R. Kanel; Warszawa m. Nad. 294943 brązowy proszek, Grosflam; Warszawa m. Nad. 294433 wachlarze papierowe, Bron; Warszawa m. Nad. 293259 wagi żelazne, Reinfeld; Warszawa m. Nad. 292934 piecyki naftowe, Fefer; Chelm Nad. 17090 skrawki sukienne, Sz. Miler; Marki Nad. 12305 odpadki wełniane, E. Brigs B. cia i S-ka; Tomaszów Nad. 41127 wełna owcza, I. Cwajg; Lublin Nadw. 63908 wyroby rękodzielnicze, H. Lewisztadt; Lublin Nadw. 64292 wyroby rękodzielnicze, W. Kon; Łuniniec Pol. 5642 wyroby wełniane, Griesstein; Wiatka Perm. 19336 tkanina wełniana, G. Aleksander; Buzuluk Tazsk. 38204 towar wełniany, P. Gawrułow; Ufa S. Zi. 37659 towar wełniany, S. Szangulowa; Zlatoust S. Zi. 7724 plusz wełniany, F. Szyzsza; Birjucz Pol. W. 4149 wata wełniana, F. M. Szapoznikow; Birjucz Pol. W. 4146 wyroby wełniane, F. M. Szapoznikow; Stary Oskół P. W. 26269, 26275 i 26274 towar wełniany, B. cia Strukowy; Stary Oskół P. W. 26488, 26489 i 26486 towar sukieny, B. cia Strukowy; Andizań Sz. Az. 19 morele, Nojmark; Kutais Zak. 3015 towar wełniany, D. Cycyaszwilli dla B. Ber; Kaukaska Wlk. 4967 towar wełniany, Darczyn; Bejsug Wlk. 4757 towar wełniany, A. A. Klatkow dla S. D. Oppenheima; Berdyczów m. Pol. Z. 20104 sukno, G. Mafer; Kiów m. P. Z. Oddział Pod. 29519 tkanina wełniana, L. Mindowski i Bakasin dla B. Szepa; Kijów I tow. P. Z. 277286 towar wełniany, Kijowski magazyn zaległych towarów dla P. Cwilinga; Kijów I tow. P. Z. 265766 tkanina wełniana; Kijowski magazyn zaległych towarów dla Majlakisasa; Równe Pol. Z. 37898 i 37897 grzyby suszone, J. Brik; Odesa port Pol. Z. 131309 wyroby rękodzielnicze, Praktyczne A-wo R. O. P. i T. dla I. I. Lewasztana; Odesa tow. Pol. Z. 34262 orzechy, N. H. Pisani; Odesa tow. Pol. Z. 341286 pończochy, H. Gurfinkel; Charków I tow. Pol. 61144 wyroby rękodzielnicze H. Rozenal; Berdiansk Jek. 13300 wyroby wełniane, Tow. B. ci Otugowych; Werchnie Tokmak Jek. 6555 tkanina bawełniana, Goldshtein; Połtawa Pol. 19098 wyroby rękodzielnicze, Za c; Bachmut Pol. 35132 pończochy, Naczelnik stacji dla Causmera; Akimowka Pol. 2215 wyroby wełniane, Biere-stowicki dla Kacelenbena; Łozowa Pol. 5650 towar wełniany, A. A. Koźmienko; Bachmut Pol. 34795 wyroby wełniane, Br. Lejterowy dla Serejskiego i Birsztaina; Nowy-Bug Pol. 488 wyroby rękodzielnicze, Sz. Goldberg; Moskwa tow. R. Ur. 410674 i 410675 wyroby rękodzielnicze A. Keworkow; Moskwa M. R. Ur. 392798 wyroby rękodzielnicze, A. Kiryłow; Ural-k R. Ur. 40653 lek od siodła, Ruskow; Krosniewice W. W. 2345 części maszyn, Zychlin; Zawiercie W. W. 62196 naczynia żelazne emaliowane, Akc. Tow. „Poręba”; Głowno W. W. 3011 smar do maszyn, Chojnowski; Noworadomsk W. W. 47451, 47452, 47401 i 47187 meble gięte, B. cia Tonet; Noworadomsk W. W. 47378, 47284 meble gięte, Akcyjne Towarzystwo Jakóba i Józefa Kon; Zyrardów W. W. 58566 wyroby lutowane, Hiele i Dittrich; Będzin W. 33024, mydło zwykłe, Dziubas i Finkelsztejn; Będzin W. W. 32806, skrawki wełniane, F. Zelinger; Będzin W. W. 32974, nity żelazne, F. Zelinger; Warszawa W. W. 241956, wyroby rękodzielnicze, Lindensat; Warszawa W. W. 241901, czekolada, Riese i Piotrowski; Warszawa W. W. 240960, wino z winogron, M. I. Zurabow; Warszawa W. W. 240885, wyroby żelazne, Steinlauf; Warszawa W. W. 239854, skóry wyprawne, Lindner; Warszawa W. W. 241724, papier do pisania, Jul. Herman i S. ka; Warszawa W. W. 241700, wyroby rękodzielnicze, Zisel Herman; Warszawa W. W. 240754, futrzany towar, Parok; Warszawa W. W. 241634, resztki przędzy bawełnianej i kawałki sznurów, Szpecht; Warszawa W. W. 241621, łózka żelazne, Akc. T-wo Gostyński i S-ka; Warszawa W. W. 241605, towar perfumeryjny, H. Rolle i S. ka; Warszawa W. W. 239635, wateklozety i wyroby żelazne, H. Piesielnik;

Warszawa W. W. 241301, cygara, M. Gurjan; Warszawa W. W. 240346, towar wełniany, A. I. Orzech; Warszawa W. W. 241139, rury mosiężne, Chaskiel Grün; Warszawa W. W. 240153, wyroby rękodzielnicze, E. Goldshtein; Warszawa W. W. 241099, wagi, N. Finkelsztejn; Warszawa W. W. 241023, wyroby papierowe, Prowizor; Warszawa W. W. 240084, kolonialny towar, H. Szpiro; Moskwa m. M. Kas. 427408, towar sukieny, I. Piegorelyk dla J. Brenera; Moskwa m. Pol. 82349, przyrządy techniczne, B. U. Pezan; Moskwa m. Pol. 82856, tkanina wełniana, F. Michajlow i Syn; Wołogda m. Pol. 7805, towar wełniany, Naczelnik stacji dla M. Kanela P. Kaufmana i S-ki; Wiczuga Pol. 2545, 2228, 2227, 2210 i 2549, resztki przędzy bawełnianej, T-wo Manufaktur I. Konowalowa i S-na; Homel L. R. 54987, wyroby rękodzielnicze, Tazorkin; Szawle L. R. 68206, wyroby cukiernicze, T-wo Br. Kaganow; Krejburg R. O. 7637, wyroby rękodzielnicze, R. Kolenc; Torensberg R. O. 178211 szproty w oliwie, F. F. Nigof; Witebsk R. O. 79384 i 79386 towar wełniany, Sz. N. Szeinfinkel; Witebsk R. O. 79385, towar sukieny, Sz. N. Szeinfinkel; Ryga tow. R. O. 33776 wyroby rękodzielnicze, P. Oberg; Ryga tow. R. O. 34809 konserwy rybne, W. Sel; Ryga tow. R. O. 38822 środki dezynfekcyjne i rozczyzn wapna, I. Hirszfild; Ryga tow. R. O. 42750, korki, A. Krigsman; Ryga tow. R. O. 44409 wyroby rękodzielnicze, Balt. magazyn sukna i przędzy; Ryga tow. R. O. 44601 celuloide, Edgar Lira i S-ka; Wilno tow. Pol. Z. 477851 wyroby rękodzielnicze, A. Gincberg. Dźwińsk Pol. Z. 104723 towar sukieny, Wolfi; Petersburg tow. P. Z. 396379 wyroby bawełniane, Dom Handlowy S-ów Iwanowa; Białystok Pol. Z. 194703 wyroby tabaczne, I. Janowski; Rewel Pol. Z. 73777 kulki solone, B. cia N. i K. Małachowy; Suwałki Pol. Z. 8380 wyroby rękodzielnicze O. Z. Ginkson; Niżnij M. N. 128817 wyroby rękodzielnicze, Tartarnikow; Mińsk M. Brz. 8096 skrawki sukienne, Z. Rabinowicz; Moskwa tow. M. Brz. 58926 towar cukierniczy, Ekspedycja T-wo Einem; Moskwa tow. M. Brz. 58746 obuwie gumowe, Moskiewskie T-wo wyrobów gumowych, Jarwo M. Brz. 810 przędza bawełniana T-wo Jarcewskiej M-ri; Moskwa m. M. W. R. 107963 towar sukieny, Krakowski dla Zusmana i Kaplana; Zubeow M. W. R. 6378, tkanina wełniana, M. P. Stogowa; Sparen M. W. R. 88611 butelki szkl. Mordalin; Rybinsk, Przystań Kopajewo M. W. R. 16108 wyroby rękodzielnicze, Rybiński Kantor M. K. Kaszynoj; Biełek M. W. R. 52531 wyroby wełniane, S-owie Siergiejewy dla Rozenbluma i Majerowicza; St. den M. W. R. 27759 wyroby rękodzielnicze L. Hercenberg dla Hurwicza i Syna; Moskwa tow. M. K. W. 120514 cukierki, T-wo D. N. Atrykosowa i S-ów; Moskwa m. M. K. W. 39832 wyroby rękodzielnicze, Menk; Pryłuki M. K. W. 36912 wyroby wełniane, Wołyński dla Basza; Piatin M. K. W. 18057 towar sukieny, Gincburg; Poraj W. W. 288 płócienna, D. Jelen; Rakospalota-Ujpest. M. A. V. 4772 lampy elektryczne, Versandstelle der Vereinigte Glühlampen für D. Rubinsztajn; Basel Els. 1/1 obrazy grawerowane, Union Ticket dla A. Manaberga; Hannover 1/1 gumniwaren, Continental-Caoutchouc und Gutta Percha Compagnie dla Blühgena; Mohylów nad Dnieprem R. O. 34659 towar wełniany, Naczelnik stacji dla Br. Wejc; Częstochowa W. W. 15395 płócienna, Janiel Enzel; Warszawa W. W. 68223 deski orzechowe, Jegizarow; Warszawa W. W. 67782 czekolada, F. b. Klingsland; Warszawa W. W. 67780 makaron, Chwat dla H. B. Munka; Warszawa W. W. 67779 książki drukowane, K. Fiszler; Warszawa W. W. 67521 i 67520 czekolada, F. Klingsland; Równe Pol. Z. 4833 grzyby suszone, J. Brik; Saratów R. U. 67771 wyroby rękodzielnicze, Gejlikman; Kozłów I. R. U. 16925 towar wełniany, Topiński; Rostów nad Donem P. W. 707991 załuzye drewniane, I. Zilbersztejn.

Jeżeli wyżej wyszczególnione towary nie będą przez odbiorców przyjęte w terminie 3 miesięcznym od dnia niniejszego ogłoszenia, to takowe będą sprzedane z głośnej licytacji na zasadzie §§ 40 i 90 Ogólnej Ustawy Rosyjskich dróg żelaznych.

2528—3—1

Najtańsze pismo dla młodzieży

Wydawnictwa XXX rok

„WIECZORY RODZINNE“

Dwa tyg. ilust. łącz. 1) dla młodzieży do lat 16, dla dzieci do lat 11. Co miesiąc dodatek książkowy bezpłatny. Artykuły naukowe, powieści, podróże, humoreski i t. d. cenniejszych pisarzy dla młodzieży. Konkursa z nagrodami w r. 1909: „Młodość Słowackiego”, „Towarzysz Czarnego Księcia”, powieść historycz. Conan Doyle'a „Za królowej Ryksy”. Dla prenum. całorocznych **Osobne premium**. Prenum. roczna z odnoś. 4 rb., kwart. 1 rb. Pocztą rocznie 5 rb. kwart. 1.25 kop. WARSZAWA. Ul. MAZOWIECKA № 10. Wyd. M. Bałuska. 2460—3—2

Przyjmuję nadrabianie

pończoch.

MIKOŁAJEWSKA 59 m. 56
2-gie piętro.

MIESZKANIE

z 3 pokoi i kuchni z balkonem i osobnym korytarzem lub po 1 pokoju z kuchnią w spokojnym domu, od 1/14 stycznia 1909 r. do wynajęcia. A. ZACHERT, Senatorska № 3. 252143

Tani opał

Stare kostki z bruku drewniane-go sprzedaje się na wozy. Dzieln. 56 252431

KANARKI

z Hareu, odpowiedni podarek gwiazdkowy, pięknie śpiewające w dzień i przy świetle w cenie od 3 do 7 rb. nabyć można: ul. Główna 40, w sklepie, m. 24 2467

WYPRZEDAŻ

za bezcen

perfum, kolonkiel wody, pudru, mydło Karola № 18 m. 1. Codziennie od 9—12 i od 2 do 8 wieczorem 252731

Pragnącym przygotować się do gimnazjum

lub do szkół średnich udzielił się wskazówek w Administr. „Rozwoju” 172—65

Nowość!

Metoda prof. Kazimierza Lewańskiego, cena 5 rubli; 5 lekcji bezpłatnie. Dostac można we wszystkich księgarniach i szkołach kroju i szycia u Anny Sznajder, ul. Andrzeja 101. Lekcje udziela się także. Fasony papierowe podług miary. 85—r—3

„ŚWIAT”

Redaktor St. Krzywoszewski

Najpopularniejsza w Polsce i najbardziej aktualna ilustracja tygodniowa. Pismo poświęcone życiu narodowemu i społecznemu, literaturze i sztuce.

Co tydzień 30 do 36 stron tekstu.

Co tydzień 40 do 60 ilustracji.

Artykuły wstępne. Rozprawy literackie i artystyczne. Ankiety i wywiady ze wszystkich dziedzin życia. Popularyzacja wiedzy. Beletrystyka. Humorystyka. Każdy stały prenumerator „Świata” otrzymuje za 8 rubli rocznie: 1) co tydzień z kilkudziesięciu stron złożony i kilkudziesięciu ilustracjami ozdobiony zeszyt „Świata”; 2) co tydzień tygodnik powieściowy pod tyt. „Romans i Powieść”, zawierający od 3 — 6 powieści i nowel swojskich i obcych, kosztujący w oddzielnej prenumeracie rocznie 4 rb.; 3) Premium noworoczne ALBUM SZTUKI POLSKIEJ i OBCEJ, kosztujące w oddzielnej sprzedaży 2 rb.

BEZPŁATNE WYDAWNICTWA DODATKOWE: „ROMANS I POWIEŚĆ”, NOWY TYGODNIK POWIEŚCIOWY, „ALBUM SZTUKI POLSKIEJ I OBCEJ”, premium noworoczne „Świata”.

„ROMANS I POWIEŚĆ” — Nowy polski tygodnik powieściowy.

Na zasadzie układu, zawartego z redakcją powstającego od Nowego Roku tygodnika p. t. „Romans i powieść”, możemy ofiarować to pismo bezpłatnie prenumeratorem „Świata”.

„ROMANS I POWIEŚĆ” dawać będzie na 8-iu stronicach druku różnorodny materiał powieściowy i nowelistyczny.

„ROMANS I POWIEŚĆ” zapowiada cały szereg zajmujących powieści naszych i obcych pisarzy. W pierwszym rzędzie pójdzie nowy utwór powieściowy WŁ. REYMONTA, dalej WACŁAWA GĄSIOROWSKIEGO powieść historyczna z epoki polskich walk o niepodległość p. t. „EMILIA PLATER” i St. KRZYWOSZEWSKIEGO dramat „PRZYWÓDCA”, grany obecnie z wyprzedzeniem „Romansu i Powieści” dla osób nie

prenumerujących „Świata” wynosi 4 rb. rocznie jatkowem powodzeniem w Warszawie, oparty na stosunkach robotniczych w czasie rewolucyjnym.

Za temi dwoma utworami pójda kolejno prace Włodz. PERZYŃSKIEGO, Każ. TETMAJERA, Winc. KOSIAKIEWICZA, Z. BARTKIEWICZA, Ign. GRABOWSKIEGO, ALFRED. KONARA i innych.

Redakcja „ROMANSU I POWIEŚCI”, oprócz troski, aby materiał powieściowy był zajmujący i artystyczny, czuwać i dbać będzie o to, ażeby poziom moralny drukowanych w piśmie utworów powieściowych stał na wysokości wymagań rodziny polskiej, aby każdy numer „ROMANSU I POWIEŚCI” mógł się znaleźć w ręku wszystkich.

„Album Sztuki Polskiej i Obcej”

BEZPŁATNE PREMIUM NOWOROCZNE.

Wszyscy nasi prenumeratorki „Świata”, którzy pismo nasze prenumerowali w ciągu roku, bez względu na to, czy spłacili przedpłatę w ratach

rocznych, półrocznych czy kwartalnych, otrzymują bezpłatnie wytworne Album, złożone z 6 do 8 kolorowych reprodukcji najcenniejszych dzieł współczesnego malarstwa.

Każdy zeszyt „ALBUMU SZTUKI POLSKIEJ I OBCEJ” kosztuje w handlu księgarskim rb. 2. Przedpłata „ŚWIATA” wynosi łącznie z „Romansem i Powieścią” i „Albumem Sztuki Polskiej i Obcej”: Kwartalnie w Warszawie 2 rb. Na prowincyi 2 rb. 25 kop. Za granicą 3 rb.

Kantor „Świata” w Łodzi, Zachodni 28 róg Konstytucyjnej. Pieniądze w kantorze łódzkim na miejscu 70 kop. miesięcznie. KANTOR ŁÓDZKI w niedziele i święta otwarty od 12-ej do 4-ej pp.

Adres „Świata”: Warszawa, Al. Jerozolimska 49. Pieniądze w kantorze łódzkim na miejscu 70 kop. miesięcznie. „Świat” ilustruje chwilę bieżącą w Łodzi 2526—3-1

Panorama „TERRA”, Benedykta № 1.

Od dnia 19 do 27 b m

2473

Podróż do Jerozolimy

nowa wspaniała serya w 50 obrazach: Mur lamentacji Żydów. Ogród Heroda. Wieża Dawida. Grobowiec Racheli. Drzewo Judasza. Pole krwi. Morze Martwe. Golgota. Nał Jordanem. Wstęp 15 kop., młodzież 10 kop.—Otwarta od 10 r. do 10 w.

Zatw. przez Min. Szkoła Akuszeryjna D-ra Rejsa w Warszawie, Fok Spr. Wewn. Zapis uczennic codziennie od 11—1-ej Początek wykładów 1 (14-go) stycznia 1909 roku. Patent szkolny daje prawo praktyki w Królestwie i Cesarstwie. Egzamin dla eksternistek odbędzie się w styczniu. Do zakładu położniczego przyjmują się bezpłatnie osoby, spodziewające się słabości. 2840—10—1

wyprzedz Gwiazdka po cenach znacznie zniżonych



Serdaki do mundurków wszystkich szkół. Przyjmuję panią do nauki haftu.

Melena Lipińska, Przejazd 38 m. 10 róg Władzawskiej, nocza 1890

Skład Apteczny St. MAJEWSKIEGO

dawniej P. Królikowskiego

poleca:

Perfумы, pudry, mydła, wody kolońskie, kosmetyki oryginalne francuskie, angielskie, oraz wszystkich fabryk krajowych.

Perfумы oryginalne: Atkinsona, Houbiganta, Pinaud, Piver, Roger Gallet i innych

na wagę --- wszystkie zapachy.

Nadzwyczajnie wielki wybór pudełek ozdobnych, (pudełka z drzewa obijane jedwabiem i t. d.) z perfumami, mydlami i t. p.

WSZYSTKIE SPECYFIKI KRAJOWE I ZAGRANICZNE.

2532



Co mam podarować?

Od rb. 3

Bluzki wełniane z modnego materiału.

Od rb. 6

Bluzki jedwabne czarne i w kolorach elegancko wykończone.

Od rb. 2.50

Spódniczki kostyumowe z deseniowego materiału w największym wyborze.

Zamiana przyjęta.

Emila Schmechla

Łódź, PIOTRKOWSKA 98 2483dc

Ulica PRZEJAZD Nr 12

EGZYSTUJĄCA OD LAT 17 W ŁODZI

Pracownia haftów i ZNACZENIA BIELIZNY

D. Mazurkiewiczowej

Przejazd 12 m. 14, w podwórzu, w odzynie II piętro przyjmuje wszelkie roboty w zakresie haftu wchodzące, wykonywa takowe starannie, na czas oznaczony, po możliwie niskich cenach. Przyjmuje się uczennice.

Ulica PRZEJAZD Nr 12.

Dla p.p. piekarzy!

FILIA PIEKARSKA do sprzedania z tanim lokalem, oraz warsztaty stolarskie z wszelkimi urządzeniami i drzewo, urządzenie sklepowe, jako to: szafy, kontenery i t. p. Ul. Rajska № 12 Szlęzyna). 2518—3—2

Mam honor zawiadomić Szan. Klientelę, że mój

Magazyn Obuwia zaopatrzony jest w gotowe obuwie z najlepszych materiałów i w najnowsze mody, a także przyjmuje wszelkie obśłużki i reparacje. Ceny niskie.

Antoni Pruski Łódź, Piotrkowska № 118. 2107

Pracownia Gorsetów

dawniej Mikołajowska 53

NATALII KROZLERSKIEJ

przyjmuje obśłużki i reparacje. 1575 Piotrkowska 115 m. 6

Pierniki z rabatem!!!

Kazimierz Wolski

ŁÓDZ, KONSTANTYNOWSKA **Nr. 5**

poleca na nadchodzące święta:

Wina

Węgierskie, Francuskie białe i czerwone, Hiszpańskie, Reńskie, Burgundzkie, Szampańskie różnych marek, oraz Krymskie i Kaukaskie białe i czerwone.

Koniaki, Likier, Romy i Wódki krajowe i zagraniczne.

Pierniki z firm: Złotego Uła, Wróblewskiego i Mystkowskiego z ustępstwem 15% w towarze.

Towary kolonialne i Delikatesy w wielkim wyborze i w dobrym gatunku.

Bakalie mieszane.

Na czas świąt z win i spirytuali strąca się 10%.

2410 3

KAWIOR ASTRACHANSKI I AMURSKI CO DRUGI DZIEŃ SWIEŻY.
RYBY WĘDZONE I MARYNATY.

MASŁO SMIEŁANKOWE I SOLONE

HURTOWY SKŁAD PIWA

BROWARÓW PAROWYCH

C. STRYCKI w Rydze

poleca na nadchodzące święta wyborowe gatunki piwa, a mianowicie Pilzeńskie, Monachijskie, Marcowe, Boek i Porter.

Skład: ul. Piotrkowska № 215.

TELEFONU Nr. 736.

2524-3

„Sagrada Barber“

jedyny środek radykalny, zalecany przez powagi lekarskie, przeczyszczający żołądek.

1905-18-14

Najstosowniejsze Artykuły na PODARUNKI GWIAZDKOWE
znajdziecie w Magazynie

Henryka Schwalbe

Piotrkowska 55.

NIEZBĘDNEJ POTRZEBY

Bielizna stołowa

OBRUSY BIAŁE . . .	od rb. 1 kop. 95
GARNITURY BIAŁE . . .	8 „ —
GARNITURY KOLOR. . .	5 „ 50
SERWETY stoł. białe . . .	3 „ 50
FIRANKI	4 „ 50
KAPY na łóżka	3 „ 45
KOŁDRY watowe od rb. 6 do 18 rb.	
CHUSTKI do nosa od 80 kop.	
TRYKOTAŻE	
KOSZULE MĘSKIE od rb. 1 kop. 95	
KOLNIERZYKI	
MANKIETY	
FARTUSZKI w olbrzymim wyborze od kop. 65 i wyżej	
PORTMONETKI damskie i męskie od kop. 50, 75, 90 i t. d.	
PAPIEROŚNICE od rb. 1 kop. 20 i wyżej	

BARDZO PRAKTYCZNE

Wyroby skórzane

TEKI do LISTOW od 95 k. do 75 rb.	
TEKI do AKTÓW rb. 2 kop. 75 do 10	
RĘCZNE WORECZKI od rb. 2 kop. 10 do rb. 30	
PODRÓŻNE RZECZY SKÓRZANE różnych rozmiarów po bardzo przystępnych cenach, od rubli 6 kop. 50	
NESESERY damskie i męskie	
WACHLARZE jedw. od 60 kop.	
„ „ koronk od 1 rb. 80 k.	
„ „ piurowe od 2 rb. 25 k.	
SZALE BALOWE modne od rubli 3 kop. 50 do rb. 19	
RĘKAWICZKI BIAŁE wełniane od 65 kop.	

BARDZO UŻYTECZNE

Galanteria.

KRAWATY damskie — ostatnie Parryskie i Wiedeńskie nowości.	
KRAWATY męskie od 65 kop.	
KAPELUSZE FILCOWE	
KAPELUSZE PLUSZOWE od rb. 6 kop. 75	
CYLINDRY i SZAPOKLAKI	
PERFUMY ZAGRANICZNE	
PARASOLE męskie i damskie od rubli 2 kop. 40,—3,15, 4,50, 6,00	
PLEDY podróżne od rb. 9 kop. 50	
PASKI DAMSKIE modne od rb. 1 kop. 20, 1,80—2,50	
HALKI wełniane od rb. 2 kop. 50	
„ jedwabne — duży wybór od rb 10 50 i wyżej	
Specjalna wystawa KRAWATÓW w obrębie lokalu.	

2466

Specjalista chorób skórnych weneryczn. i niemocy płciowej
Dr. St. LEWKOWICZ

Zachodnia 33 (obok Lombar. ake.)
Przyjmuje od 9—1 i od 6—8, dla pań od 5—6. W niedziele tylko od 9—3 po poł. 114r
Badanie krwi przy syphilisie.

Dr. I. Silberstrom

ul. BENEDYKTA 7 (róg Promenady).
Chor. weneryczne i moczopłciowe, skóry i włosów. Radykalne usuwanie zbytecznych włosów.
Przyjmuje od 8—1-jej rano i od 4—8 wiecz., panie od 4—5. 124

Dr. M. Papierny

Akuszerya i choroby kobiece, b. ordynator warsz. kliniki akusz. Przyjmuje do 10 r. i od 4½—6½ po poł. Południowa 23. 2114r

Dr. Ignatiew

Specjalista chorób uszu, nosa i gardła
ulica Konstantynowska № 11 m. 5.
Przyjmuje od 5 do 8 po poł. W niedziele od g. 10 rano do 1-jej po poł. 149r

Dr. S. KANTOR

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Krótka № 4.
Przyjmuje od 8—2 r. i od 6—9 wiecz., panie od 5—6. 1816

Osiadłem się w tutejszym mieście jako specjalista chorób skórnych, wenerycznych, płciowych i chorób włosów. Przyjmuje codziennie od 8 do 1 w południe i od 4 do 8 po poł., w niedziele od 8-jej do 1-jej rano i od 4 do 6-jej po południu. Dla pań osobna poczekalnia.

Dr. B. Rejt,

ul. ŚREDNIA № 5. 141r

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY WŁOSÓW, SKORNE WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE
Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 6—8 w., panie od 5—6 po poł., w niedziele od 9—1 rano i od 8—6 po poł. 142r—r
Ul. Południowa № 2.

Dr. H. Sadkowski

asystent C. W Uniwersytetu
przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszek).
Dzielnia № 3.
od 5 do 7 eł 2156 —r

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 1.
Syphilis, skórne, wener., choroby dróg moczowych.
Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w., dla dam od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano 746r

Dr. H. Szumacher

choroby weneryczne i skórne
Mawrot 2.
Przyjmuje od 8—10½, i od 6—8 po poł., panie od 5—6. W niedziele i święta od 8—1 r 637r

Dr. P. Grossman

Choroby wewnętrzne i dziecięce.
PIOTRKOWSKA 81. 2761 16

Dr. S. SZNITKIND

mieszka obecnie na Sreńczej № 2.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Leczenie elektryczną i masażem.
Przyjmuje od g. 8—11½ rano, od 5—8½, wiecz. 479 r

Dr. med. W. Kotzin

ul. PIOTRKOWSKA 71
Choroby serca i płuc,
przyjmuje analizy piwocny, mocz, krwi, wydzielin ropnych itd.
Od g. 9½—10½, i od 4—6. 541r

Dr. I. Birencweig
Średnia № 3.
Choroby wencryczne, skórne
i moczopłciowe. 1317r

Dr. Wacław Bernard
Choroby skórne, wene-
ryczne i moczopłciowe.
ZAWADZKA 29. 1761 r

Dr. Stanisł. Piekarczyk
przeprowadził się na ul.
PIOTRKOWSKĄ № 115 1331
choroby wencryczne i skórne
przyj. od 9-10 r i od 5-7 w

Dr. Henryk Trenkner
choroby dzieci
mieszka obecnie
PIOTRKOWSKA 145, telef. 41
Przyjmuje od 8-9 r., 5-7
po poł., w dni świąt. do 9 1/2 rano.
1485r

Dr. A. GROSLIK
Choroby skórne, wencryczne
i dróg moczowych. Zielona 5
Przyjmuje codziennie od 8 1/2-11 1/2
rano, 6-8 wiecz., panie 5-6 pp.
W niedziele i święta od godz. 9
do 12 w południe. 1568 d

Dr. Zofia Garlicka
Cher. kobiece, Akuszerya
PIOTRKOWSKA 192.
Telefon 106.
Od 4-6 po poł. 1997r

Dr. A. STEINBERG
BENEZYKTA Nr 3
Zakład Ortopedyczno-Gimnastyczny
(skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów,
mięśni i t. p.). Leczenie masażem
(wibracja), elektrycznością (usuwanie
włosów z twarzy za pomocą elektrolyzy).
Gabinet Roentgenowski,
(leczenie promieniami Roentgena exem'y,
lupus'u, favus'u i t. p.)
Leczenie prądami elektrycznymi
wysokiego napięcia (d'arsonwizacja,
zwapnia naczyn, podagry, arthrit
tis etc Leczenie gorącym powie
trzem i światłem (czerwonym i fio
letowym) chorób stawów, mięśni,
neuralgii etc etc 1250 r

Dr. Jelnicki
ul. Andrzeja 7.
Choroby skórne, wene-
ryczne i moczopłciowe.
Od 8-10 r., 5-8 po poł., w nie-
dziele i święta 9-2 r. 1463r

Dr. Henryk GOLDBERG
CHIRURG powrócił.
mieszka obecnie Krótka № 5.
Przyjmuje od 2-4 p. p. 136r

Dr. Feliks Skusiewicz
Choroby skórne i wencryczne
Andrzeja 13.
Przyjmuje od 9-10 rano i od
4-8 wieczorem. W niedziele i
święta od g. 10-1 po poł 507-d

Dr. Edward Mittelstaedt
mieszka obecnie MIKOŁAJEWSKA № 67
przyj. od 8-9 1/2 r i od 5-6 1/2 pp
Choroby wewnętrzne i nerwowe.
1429-r

Dr. Franciszek KOZIOŁKIEWICZ
mieszka obecnie Piotrkowska 103
Choroby wewnętrzne, dzieci i ko-
biece. Przyjmuje od 8 do 11 r.
od 2 1/2-4 pp. i od 7 1/2-9 w. 1426r

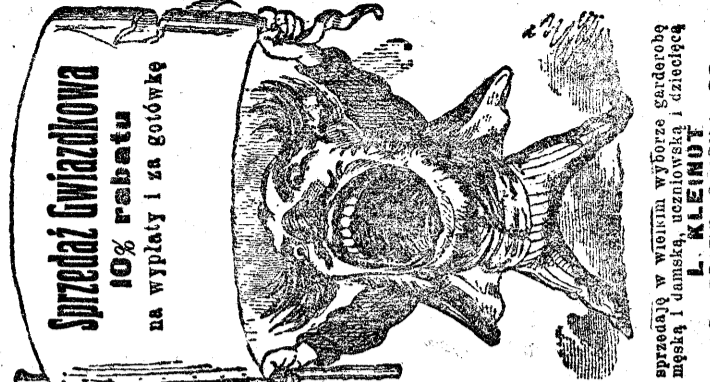
Biblioteka Stebelskich
Ul. CEGIELNIANA № 69 (róg Widzewskiej)
lokal „DOMU LUDOWEGO“
otwarta w dni powszednie od g. 6-8 w., w niedziele i święta
od godz. 12-3 po poł. Oplata za wypożyczenie książek
5 kop. miesięcznie; dla członków „Domu Ludowego“ i „Arfy“—
bezpłatnie. 1844

Zawiadomienie. Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Klientelę, iż po dłuższych studiach w Paryżu i Londynie otrzymałem najwyższe dyplomy Akademii P. Thortensa w Londynie i F. Russla w Paryżu i dłuższy czas pracowałem w domach takich, jak BERNARD CRED, WORTH, DRÉCOLLE w Paryżu i ERL w Londynie z dniem 24 lipca r. b. otworzyłem
Najmodniejszy Artystyczny Zakład krawiecki DAMSKI i MĘSKI
przy ul. Piotrkowskiej № 73 II p. m. 4.
Polecając się łaskawym względem, pozostaję z poważaniem
A. ANTCZAKOWSKI. 526

1943 r

10% rebatu na wypłaty i za gotówkę

SPRZEDAŻ GWIAZDKOWA



sprzedają w wielkim wyborze garderobę męską i damską, uczniowską i dziecięcą
L. KLEIMUT
99. PIOTRKOWSKA 99.

AGATOL St. GÓRSKIEGO
nagrodzony medalami, znany proszek, Eliksir 30 i 50 k. i pasta 20 k. doczyszczania zębów i konserwowania **dząseł**. Przy stałym użyciu AGATOLU zęby są białe i zdrowe, jamy ustne pod wpływem aromatycznych i przeciwnych własności stają się świeższe i bardzo przyjemne. AGATOL zalecany przez powagi dentystyczne. Sprzedaż wszędzie. Cena 20 i 35 kop. 1308-30 22

№ 472.
Dyrekcya Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

podaje do powszechnej wiadomości, iż niżej wyszczególnione nieruchomości w m. Łodzi położone, z powodu niezapłacenia raty majowej z zaległością 1908 roku, wystawione zostały na sprzedaż przez publiczne licytacje, odbywać się mające od godz. 11 z rana w kancelaryi wydziału hipotecznego przy ul. Średniej pod № 427 w m. Łodzi, przed wyznaczonymi notaryuszami, a mianowicie:

- 1) pod № 14 przy ulicy Jerolimskiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 9,300, od której zaległość wynosi rubli 309 kop. 69, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 1,860; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 13,950; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 10 (23) lutego 1909 r. przed notaryuszem Julianem Ładą.
- 2) pod № 17 (połowa) przy ul. Jerolimskiej obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 4,800, od której zaległość wynosi rb. 171 kop. 52, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 960, licytacja rozpocznie się od sumy rubli 7,200; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 10/23 lutego 1909 r. przed notaryuszem Janem Nieznańskim.
- 3) pod № 120 (połowa) przy ulicy Drewnowskiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 4,300, od której zaległość wynosi rb. 169 kop. 80, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rubli 860, licytacja rozpocznie się od sumy rubli 6,450; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 11/24 lutego 1909 r. przed notaryuszem Wiktorem Sarosiakiem.
- 4) pod № 786e przy ul. Zielonej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 47,900, od której zaległość wynosi rb. 1644 kop. 96, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rubli 9,580, licytacja rozpocznie się od sumy rb. 71,850; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 12 (25) lutego 1909 r. przed notaryuszem Janem Nieznańskim.
- 5) pod № 789g przy ulicy Benedykta, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 25,800, od której zaległość wynosi rubli 859 kop. 14, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 5,160; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 38,700; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 12/25 lutego 1909 roku przed notaryuszem Hipolitem Aleksandrowiczem.
- 6) pod № 789ef przy ulicy Benedykta, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 18,500, od której zaległość wynosi rb. 616 kop. 05, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rubli 3,700, licytacja rozpocznie się od sumy rb. 27,150; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 12 (25) lutego 1909 r. przed notaryuszem Wiktorem Sarosiakiem.
- 7) pod № 806i przy ulicy Luizy, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 7,600, od której zaległość wynosi rubli 253 kop. 08, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 1,520; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 11,400; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 12 (25) lutego 1909 r. przed notaryuszem Feliksem Rybarskim.
- 8) pod № 819wx przy ulicy Miłsza, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 6,500, od której zaległość wynosi rb. 230 kop. 10, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 1,300; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 9,750; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 12 (25) lutego 1909 roku przed notaryuszem Józefem Grabowskim.
- 9) pod № 821y przy ulicy Miłsza, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 10,000, od której zaległość wynosi rb. 329 k. —, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rubli 2,000, licytacja rozpocznie się od sumy rubli 15,000;

- termin sprzedaży wyznaczono na dzień 12 (25) lutego 1909 roku przed notaryuszem Waleryanem Ryfińskim.
- 10) pod № 937e przy ul. Miedzianej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 8,500, od której zaległość wynosi rubli 279 kop. 65, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 1,700; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 12,750; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 13 (26) lutego 1909 r. przed notaryuszem Eugeniuszem Trojanowskim.
 - 11) pod № 1022 przy ulicy Nowowodnej, obciążona pożyczką Towarzystwa rubli 6 000, od której zaległość wynosi rubli 197 kop. 40, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rubli 1,200, licytacja rozpocznie się od sumy rb. 9,000; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 13 (26) lutego 1909 r. przed notaryuszem Józefem Żyźniewskim.
 - 12) pod № 1057l przy ulicy Suwalskiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 6 000, od której zaległość wynosi rb. 199 kop. 80, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 1,200, licytacja rozpocznie się od sumy rubli 9 000; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 13 (26) lutego 1909 roku przed notaryuszem Julianem Ładą.
 - 13) pod № 1068a przy ul. Nowozarzewskiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 5,500, od której zaległość wynosi rb. 183 kop. 15, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rubli 1,100; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 8,250; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 13 (26) lutego 1909 roku przed notaryuszem Janem Nieznańskim.
 - 14) pod № 1130d przy ulicy Nawrot, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 4,200, od której zaległość wynosi rb. 148 kop. 68, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rubli 840, licytacja rozpocznie się od sumy rubli 6,300; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 13 (26) lutego 1909 roku przed notaryuszem Hipolitem Aleksandrowiczem.
 - 15) pod № 1137 przy ulicy Widzewskiej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 9,100, od której zaległość wynosi rb. 303 kop. 03; vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 1,820; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 13,650; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 13 (26) lutego 1909 roku przed notaryuszem Konstantym Mogilnickim.
 - 16) pod № 1179c przy ulicy Juliusza, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 8,000, od której zaległość wynosi rb. 301 kop. 20, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 1,600; licytacja rozpocznie się od sumy rb. 12,000; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 13 (26) lutego 1909 roku przed notaryuszem Wiktorem Sarosiakiem.
 - 17) pod № 1224 przy ulicy Targowej, obciążona pożyczką Towarzystwa rb. 8 000, od której zaległość wynosi rb. 283 kop. 20, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rubli 1,600; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 12,000; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 13 (26) lutego 1909 roku przed notaryuszem Feliksem Rybarskim.
 - 18) pod № 1255cc przy ulicy Dobrej, obciążona pożyczką Towarzystwa rubli 5,000, od której zaległość wynosi rb. 166 kop. 50, vadium do licytacji złożyć się mające wynosi rb. 1,000; licytacja rozpocznie się od sumy rubli 7,500; termin sprzedaży wyznaczono na dzień 13 (26) lutego 1909 roku przed notaryuszem Józefem Grabowskim.
- W razie, gdyby dzień wyznaczony dla sprzedaży był świątecznym, sprzedaż odbędzie się dnia następnego.
Łódź, dnia 10 (23) listopada 1908 roku. 2377-3-3



Jedyna w Królestwie Polskiem Fabryka Porcelany

„ĆMIELÓW“

założona w 1811 roku

Właściciel Książę Aleksander Drucki-Lubecki.

Skład Fabryczny w Łodzi

ul. PIOTRKOWSKA № 31 (drugi dom od rogu Cegielnianej)

Telefon № 1180

POLECA PO CENACH FABRYCZNYCH

Porcelanowe Serwisy stołowe

modnie dekorowane na 6 osób od rb. 20.—
na 12 osób po rb. 40.—, 45.—, 50.—, 60.—, 65.—,
rb. 70.— i wyżej aż do rb. 250.—

Garniturki do kawy i herbaty

w nowych fasonach na 12 osób po rb. 6.—, 6.50, 7.—
rb. 7.50, 8.—, 9.—, 10.—, 12.—, 16.— i t. d.

Garnitury na umywalnie

w możliwie największym wyborze, fantazyjne i stylowe, w najrozmaitszych barwach i odcieniach do zastosowania do koloru i tła pokojów sypialnych po rb. 5.—, 5.75, 6.25, 7.—, 8.50, 9.50 aż do rb. 75.—

KUBŁY PORCELANOWE I FAJANSOWE DO ZLEWANIA WODY OD RUBLI 2.70 Z PAŁAKIEM.

ODDZIAŁ SZKŁA i KRYSZTAŁÓW

zaopatrzone zostały w najświeższe nowości krajowe, czeskie i francuskie, jako to:

Kryształowe zastawy stołowe



Kompotjery
Dzbany
Karafki
Łyżki do kompotów
Solniczki higieniczne z sitkiem.

„Herkules“

Niepekające szklanki do herbaty,
fason „Paryski” z fabryki szkła Tow.
Akcyjnego S. Reich i Ska w Za-
wierciu.

Tuzin po rb. 1.20.

Garniturki do wódek i likieru

po rb. 1.60, 1.80, 2.40, 3.— i wyżej.

Garnitury do piwa i kruszonu

po rb. 7.20, 8.—, 9.—, do rb. 20.

Wazony do kwiatów kryształowe

z fabryk czeskich od rb. 3.60 do rb. 28.— para.

Wazoniki szklane do kwiatów

malowane w ogniu i złożone po 75 kop., 85 kop., 90 kop., rb. 1.—,
rb. 1.20, rb. 1.50 i rb. 1.80 za parę.

Tysiąc par do wyboru.

Przybory na toaletkę

(2 flakony, puszka do pudru, jedna lub dwie podstawki do szpilek)

od rb. 1.80 do rb. 30.—

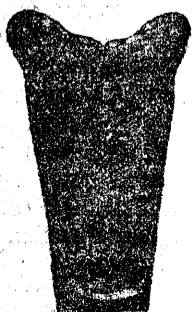
Profitki białe i kolorowe.

Dział wyrobów artystycznych do ozdoby mieszkań

zaopatrzone zostały świeżo w nowości, między innymi ze słynnej artystycznej fabryki w Brukseli van Hasselt & C-ie (Fabricans-Éditeurs d'objets d'Art) z kopjami mistrzów: Lenoir'a, Lemaire, A. Richard, Pieretti i innych.

Wyroby Majolikowe:

wazony, doniczki do kwiatów
(Cache-pôt) żardiniery.

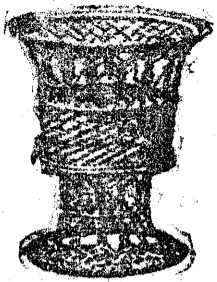


Garnitury do owoców i bakalii

Rawiery majolikowe do zakąsek

Tace w niklowych oprawach.

Maszynki do naparzania kawy.



**FABRYKA
BAMBUSOWO-KOSZYKARSKA
Walentego
Przybysza**

w Łodzi, Widzewska 5,
(róg Średniej).
Nagrodzona wieloma medalami.
Specjalność: **Kosze do fabryk.**
Wyrabiam:
Meble bambusowe pluszem kryte,
Meble bambusowe matą kryte,
Bambusowe etażerki,
Bambusowe stoły do kwiatów,
Bambusowe garnitunki dziecięce,
Bambusowe parawany,
Bambusowe okrywy,
Kosze do podróży,
Kosze do bielizny,
Kosze do papieru, kosze walizowe,
Kosze do żywych kwiatów,
Kosze do robionych kwiatów,
Meble ogrodowe, mebelki dla lalek,
Koszyczki do butek,
Kosze wszelkiego gatunku na ob-
stalunek gotowe dla pp. piekarzów.
Fabryka na Widzewskiej
№ 5 przyjmuje wszelkie obsta-
lunki, z dokładnym wykończeniem,
po możliwie najniższych cenach
1931P40

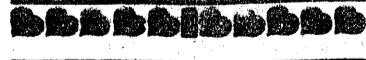
A! Gwiazdkowa sprzedaż lalek.
Główna 40 m 15 561 22



**Wyprzedż
gwiazdkowa!**

Ażby zmniejszyć obfity zapas
zimowej garderoby, wy-
przedaje się z usteptwem
aż do **20%**
Paloty zimowe modae,
z trwałego materiału — po
rb. 15.25, przedtem rb. 20 —
Ubrania męskie elegancki
fason, dopasowane bez zarzutu
od rb. 13.50.
Spodnie z trwałego kam-
garu od rb. 4.50.
Ubrania uczniowskie
we wszystkich wielkościach
po niebawale niskich cenach
Ubrania dziecięce —
paloty, kamizelki kolorowe,
spodnie trykotowe dla uczniów
i t. p. w wielkim wyborze.
NAJLEPSZA SPOSOBNOSĆ!
KAŻDE KUPNO JEST
OSZCZĘDNOŚCIĄ!

Specjalny magazyn garderoby
męskiej, uczniowskiej i dziecięcej.
R. Eichbaum & G. Schultz
97. Piotrkowska 97.
Nr. 97.



Zaginął weksel na rb. 50
№ 3447, wystawiony w Łodzi, d.
5 sierpnia r. b. przez I. M. Bos-
bauma, zlecen. Ch. Elberta, pla-
tny w Łodzi d. 15 grudnia st. st.
r. b. Zyranci: Ch. Elbert, L. Blei,
S. Baruch, I. Birnbaum i S-ka,
Franz Wagner i S-ka, Samuel
Lubński. (ostrzegam przed naby-
ciem takowego, gdyż został prze-
ze mnie unieważniony. — Samuel
Lubński. 2515-3-3



Wielka sprzedaż gwiazdkowa!

Znany wielki zapas!
DAMSKA KONFEKCYA.

Nadzwyczaj tanio!
Eleganckie Damskie Palta
najnowszych fasonów z angielsk. deseniu. materiału od rb. 12.

- | | |
|------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| Damskie Kostyummy
z angielsk. desan. mater.
od rb. 10.50. | Kostyum. Spódniczki
z dobrego materiału
od rb. 2.50. |
|------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|

Bluzki Jedwabne czarne i kolorowe elegancko wykoń-
czone od rb. 6.—
Pluszowe Zakłady czarne i w kolorach od rb. 18.—
Futrzone Kołnierze i Mufki modne fasony od rb. 2.25.

MĘSKA KONFEKCYA.

Zimowe Męskie Palta z czysto-wełnianego palto-
wego materiału od rb. 16.—

- | | |
|------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| Spodnie zimowe
w wielkim wyborze
od rb. 4.75. | Kamizelki fantazyjne
z 1a materiału
od rb. 4.50. |
|------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|

Garnitury marynarkowe nadzwyczaj tanio!
Wielki zapas z czysto wełn. szewiutu lub kamgaru od rb. 15.—
Kurtki Męskie z trwałego materiału na wełnianej
wacie od rb. 9.50.

DZIECIENNA KONFEKCYA.

Garnitunki dla chłopców w bluzkowych i kurtko-
wych fasonach z wełnianego materiału od rb. 3.50.
Palotki dla chłopców z dobrego materiału w ko-
lorach na wełnianej wacie od rb. 6.50.
Palotki dla dziewczynek z dobrego zimowego
sukna na wełnianej wacie od rb. 8.—

Wzamin garderoby niedokładnie dopasowanej
wykonywa się natychmiast druga. 2345

DARMO prawie DARMO!

TYLKO za rb. 2 kop. 80.



Zegarek męski z prawdziwego amerykańskiego złota,
ładnie grawirowany „Solid”, nie odróżnia się od zło-
tego 56-aj pr. konstrukcja doskonała, ankier, ze zna-
nej fabryki „Watch” nakręca się raz na 36 godzin bez
kluczyka „Remontoir”, wyregulowany do minuty, z po-
ręceniem piśmiennym na 6 lat. Cena zamiast rb. 8—
tylko rb. 2 k. 80, 2 szt. 5 rb. k. 25. Dla rozpo-
wszechaenia mojego przedstawicielstwa dołączam do
każdego zegarka zupełnie darmo: 1) Dewizkę wspaniałą z ame-
rykańskiego złota. 2) Brelok piękny lub szczyrki kieszonkowy „So-
lingen”. 3) Piśmienny przybór kieszonkowy Nowość—Cygaro i wo-
reczek zamkowy do zegarka. Obstalunki wysyłam poztą za zalicze-
niem nawet bez zadatku Adresować: Przedstawicielstwo zegarków
„Solid” Sz. SZMULEWICZ, Warszawa, Prosta 17. Za prze-
syłkę i opakow. dołącza się do 1-go lub 2-eh zegarków 40 kop.
P. S. **Należy zadnie!** w razie niezadowolenia przyjmuje się z po-
wrotem i pieniądze odesyła się zaraz 2501-1-1

WĘGIEL krajowy

Najlepszy **WĘGIEL krajowy**
Rudolf kostka I } dla domowego użytku.
" " II }
" orzech I } dla piekarni etc.
" " II }
1 korzec 250 funtów.
POLECAJĄ: 17-d
A. O. Teschich i S-ka, Widzewska 62.



Dla dzieci, matek, rekonwalescentów, osób nerwowych i starców.
Fosmoza zapewni prawidłowy rozwój krwi, kości i mięśni.
Niezgodny pokarm dla dzieci w zakresie zębowania i resnicia. Liczne opinie
Pp. Lekarzy i Ordynat. szpitali dołącza się do każdego pudełka. 1736-31-27



Pasta „CAMELIA”
usuwa Pieg, Pyszcze, Wągry, Opaleniznę.
Składy: Warszawa: L. Spiess i Syn i H. Welt.
Łódź: L. Spiess i Syn i A. Lipiński.
Żądać wszędzie. 764-183

**Świeże śmietankowe solone
MASŁO**
do sprzedania u M. Ch. Pinchasa,
Cegielińska 32. 2513-3-3

NAUCZYCIEL
udziela lekcji oraz przyspasia
na świadectwa. Widzewska 73,
m. 13. 2385-3-3

I. Lipiński i J. Kędzierzawski

Dystylarnia, Miodosytia i Skład Win. ———— Łódź, Widzewska 80^A, Telefon № 12-71.

NAGRODZONE NA WYSTAWACH W LIPNIE I CIECHOCINKU.

Polecają na nadchodzące święta znane ze swej dobroci własnego wyrobu: **miody, wódki słodkie i bez cukru, likiery, araki i koniaki; WINA:** Węgierskie, Hiszpańskie, Włoskie, Francuskie, Krymskie i Besarabskie. **Porter Angielski** oraz wszelkie spirytualia zagraniczne.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

2508-3

Konkurencya tylko doborowym towarem.

Cygara hawańskie (importowane).

Cygara antwerskie i inne.

Cygara nowowypuszczone (specjalnie dla sprzedaży detalicznej).

Fabryki T-wa „Laferme” w Petersburgu

w cenie od 3 do 15 rubli za jedną setkę
w opakowaniu po 100, 50, 25 i 10 sztuk.

Papierosy „**CarSKI Diubec**” powszechnie żądane i jednomyślnie uznane za najlepsze, zawsze świeże (w cenie 1 rb. za 100 szt.).

Papierosy „**Specyalne**” bez musztuków z obwódkami złotymi (w cenie 1 rb. 20 kop. za 100 szt.).

Papierosy „**Specyalne**” bez musztuków z obwódkami srebrnymi (w cenie 1 rb. za 100 szt.).

Tytonie „**Specyalne**” tejsze fabryki wyłącznie dla sprzedaży detalicznej, pakowane w pudełkach drewnianych w cenie od 2 rb. 20 kop. do 10 rb. za funt.

Tytonie „**Algierskie**” fabryki A. I. ASZKINAZI w Symferopolu gotowe mieszanki na papierosy o miłym aromacie, pakowane w papierze po 1/2 funta w cenie od 1 rb. 60 k. do 4 rb. za funt.

Tytonie „**Obstalnukowe**” fabryki W. J. ASKOŁOW w Rostowie n. D. nieocenionej dobroci, pakowane w papierze po 1/2 funta w cenie od 1 rb. 60 k. do 4 rb. 40 k. za funt.

jako też: tytonie innych większych fabryk w doborowych i świeżych gatunkach.

Gilzy własnej firmy z wata higroskopijną firmy „VALETUDO” z prawdziwej bibułki „ABADIE” fabrykowane higienicznie maszynami najnowszej konstrukcji **bez pomocy rąk.**

Cygarniczki bursztynowe, kokosowe i inne do Cygar i Papierosów.

Fajki i Tytonie **Oryginalne Angielskie.**

Wszystko w wielkim wyborze

w składzie wyrobów tabaczych

Z. Prądyński

dawniej „**Muśnicki i S-ka**”

W ŁODZI, PIOTRKOWSKA № 69.

TELEFON 11-54.

TELEFON 11-54.

2486-3-2

Konkurencya tylko doborowym towarem.

Konkurencya tylko doborowym towarem.

Bardzo odpowiedni podarek gwiazdkowy!

OSZCZĘDNOŚĆ! PRAKTYCZNOŚĆ!

Impregnowana Bielizna Wiedeńska
Kolnierzyki, Mankiety, Półkoszulki białe i kolorowe z płóciennymi przekładami. Nie różni się od prawdziwej płóciennej bielizny. * * * *

Nieprzemakalna i bezwonna! Nadzwyczaj trwała! Myje się lekko wodą z mydłem!

Poleca się wszystkim!

2434

Kolnierzyki do 80 kop., Mankiety do 120 kop. para.

Skład hurtowy i detaliczny:

EDMUND BOGDAŃSKI, Łódź, ul. Dzielna № 30, tel. 1126.

Przedsiębiorstwo Budowlane

Cz. Chlebowski i S-ka

Łódź, ul. Wólczańska № 80.

Wykonuje wszelkiego rodzaju roboty murarskie i cieślarskie z własnych lub dostarczonych materiałów.

Szkice i kosztorysy na żądanie

877 10422

Północny Bazar Wyrobów Rogowych

Przejeżdżając na czas krótki, otworzyłem w m. Łodzi przy
ul. Piotrkowskiej № 42

Sprzedaż rzeczy oryginalnych rogowych i z kości słoniowej, a mianowicie: portcygara, laski, przybory piśmienne, lichtarze, wieszadła do ręczników, noże do krajania papieru, owoców, masła i cytryn, łyżki do sałaty, śmietany, kompotu, marynat, musztardy i jaj, widelce do solenia, cytryn, sitka do zaparzenia herbaty, kawy, kaszy i mąki, grzebienie rogowe i z kości słoniowej. **Rzeczy z drzewa b-ozowego i orzechawego.** Zabawki dziecinne i gry. Hafty lniane — wyrób ręczny. — Towar z pierwszej ręki.

Ceny bardzo przystępne — stałe.

2492-3

Z poważaniem **A. PARANICZEW.**

MARTYN GAGANASZWILI Łódź,

vis-a-vis TEATRU — SELLINA. — **KONSTANTYNOWSKA 13**

Skład Win Koniaków i różnych słodkich Likierów zagranicznych. Roskie wina od 35 kop do 8 rb za butelkę. W. N. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8. a także i zagraniczne WINA po różnych cenach. **KAWIOR** astrachański otrzymujemy dwa razy tygodniowo świeży. Skład WIN i KONIAKÓW M. Gaganaszwilli.

MLECZARNIA

Dóbr Paprotnia i Walewice

ulica Przejazd nr. 52 (wprost ul. Juljusza)

POLECA

MLEKO wyborowe higieniczne dwa razy dziennie świeże.

ŚMIETANKĘ słodką i kwaśną.

MASŁO deserowe i kuchenne do potraw.

MIÓD z własnej pasieki.

PIERNIKI i **SERKI** owocowe domowego wyrobu (wyborowe), i dla dogodności Szanownych

Klientów pieczywo różnych piekarń. 2504-3-2

!! Ważne !!

dla Spółek Komandytowych
Sklepów spożywczych
i Pań Gospodyń

HURTOWO I DETALICZNIE

MASŁO

solone w 5 tu sztukach od 37 kop funt, **topione i śmietankowe** na beczki, pudy i tundy.

Tamże **Miód** i **Drób bity** na który przyjmuje obstalunki na święta

Skład Masła **PIOTRKOWSKA 117.**

Bakalie mieszane.

M. Sprzączkowski

Łódź, Piotrkowska № 54,

poleca na nadchodzące święta:

Wina Węgierskie, Francuskie, Hiszpańskie, Reńskie, Szampańskie, Koniaki, Likieri, Wódki zagraniczne i krajowe, towary kolonialne i delikatesy, KAWIOR Astrachański gruboziarnisty bez soli, oraz HERBATĘ świeżych zbiorów firmy

„Piotr Orłow”

której jestem jedynym reprezentantem na Królestwo Polskie, jak również Herbatę B-ci K. i C. Popowa i Wogau.

Zamówienia przyjmują się telefonem № 529.

Pierniki krajowe i toruńskie Weesego w wielkim wyborze.

Bakalie mieszane.

2158-4-4

KAWIOR ASTRACHANSKI.

KAWIOR ASTRACHANSKI.

42. Mikołajewska 42.

WYBOROWA

2498-2

SLIZGAWKA

codziennie do 11-ej wieczorem

urządzona według ostatniej mody i wymagań, oświetlona dodatnio elektrycznością. Łud olbrzymi 250 metrów długości 50 szeroki.

KONCERTY

na łodzie w Niedziele, Wtorki i Piątki — przy znakomitej orkiestrze, składającej się z 28 osób — pod batutą pana **S. WIERZBICKIEGO**.

Wejście 20 i 15 kop. Wejście 20 i 15 kop.

W Poniedziałki, Środy, Czwartki i Soboty przygrywa Elektro-Organ dużego systemu. Wejście 15 i 10 kop. Łyżwy do wynajęcia na miejscu. — Ogrzewalnia wzorowo urządzona. — BUFET na miejscu. Z poważaniem **I. Müller**.

KTO POTRZEBUJE GARDEROBY

niech skieruje swe kroki na ul. PRZEJAZD № 12, znajdzie tam

w nowo utworzonym magazynie krawieckim

wielki wybór ubiorów męskich i uczniowskich. Przyjmuje również obstalunki z materiałów własnych i powierzonych. Krój angielski. Wykonuje punktualnie i solidnie. 864.

Z poważaniem **Leopold STAŚKOWSKI** Przejazd 12.

NA GWIAZDKĘ

NKOSZULE kolorowe i białe z wykwiłtami gorzami, **Krawaty** ostatniej mody, chusteczki kieszonkowe w różnych kolorach, chustki, szale jedwabne i wełniane, rękawiczki wełniane i skórkowe, trykotarże i wyroby pończosznicze, ogromny wybór portmonetek, portfeli i **torbek damskich**, halki, **serduski**, sukienki i kaftaniki, włóczkowe, paski damskie — tylko nowości fartuszeki białe, czarne i kolorowe własnej roboty. — **Kolosalny wybór LALEK i upięknień choinkowych**

poleca magazyn „lanteryjny” — **A. Spodenkiewicz** **Konstantynowska 26.**

UWAGA: Kto kupuje za Rb. 2 towaru, otrzymuje piękną portfel.



Moskwa 1818.



St. Petersburg 1870.



N. Nowogród 1896.

MAGAZYN

Towarzystwa Akcyjnego

ZAKŁADÓW ŻYRARDOWSKICH

Łódź, Piotrkowska № 6.

Poleca jako pożyteczne podarki na **GWIAZDKĘ**, po cenach przystępnych i w wielkim wyborze:

Płótna, Nakrycia stołowe i deserowe białe i kolorowe. **Obrusy, Serwety, Serwetki** stołowe i deserowe, **Ochronki** na obrusy.

Ręczniki, Ścierki.

Chustki do nosa białe i kolorowe, płócienne i bawełniane.

Kapy na łóżka pikowe i tiulowe, **KOŁDRY** pluszowe do spania.

Kołdr watawone jedwabne, wełniane i satynowe.

Chustki wełniane, **Firanki**, **Story**, **Zazdrostki** etc.

Bieliznę damską, męską, pościelową, **Fartuchy**.

Wyroby pończosznicze: koszule, kaftaniki, kalesony, pończochy, skarpetki etc. wełniane i bawełniane.

Materiały, kołdry i halki puchowe.

NOWOŚCI DAMSKIEJ BIELIZNY W DUŻYM WYBORZE.

Również **partycę serwet i obrusów** kolorowych po **zniżonych cenach.**

Z rabatem od 10% do 40%.

W niedziele dnia 20 grudnia magazyn otwarty od godz. 12-ej.

470-3-3

PIOTRKOWSKA Nr. 121.

Jan Styczyński

dawniej ZOFIA SCHNEIDER.

Na nadchodzące Święta:

Piotrkowska № 121 tel. 609

Pierniki firm: Wróblewskiego, Aleksandrowicza, Złotego-Uła, Warszawskie, Marszla, Mystkowskiego, Kałiskie, oraz Toruńskie Wessogo.

ORZECHY różnych gatunków — tylko wyborowe — po nader niskich cenach. Wielki wybór karmelków oraz wszelkich bakali. Towary kolonialne i delikatesy, oraz

Drób i zwierzęta. — **KAWIOR ASTRACHAŃSKI**Poleca Długoletni współpracownik firmy M. Sprzączkowski
Jan Styczyński.

2401 4 4

PIOTRKOWSKA Nr. 121.

SZKOŁA KROJU I SZYCIA Mistrzynie cechowej
p. f. „**JOZEFINY**“ Piotrkowska 23

dplomowana przez londyńską i paryską akademię kroju, nagrodzona na wystawie wszechświatowej w 1903 r. srebrnym medalem i dyplomem. Króć wykładany jest podług metody londyńskiej, paryskiej i drożdziejkiej. Zapis učenje w każdym czasie. Szkoła wydaje patenty. 900r15

Krawiec damski
pierwszorządny **KATOLIK**
z Warszawy
robi okrycia damskie i futra, kostiumy angielskie i suknie ogólne
Wykończenie artystyczne, z materiału własnego lub powierzono
nego **Spacerowa 31.** 195r

Dom

do sprzedania w Pabianicach z placem 40 łokci szeroki i 80 łokci długości. Dom składa się z 8 mieszkań. Wiadomość na miejscu ul. Konstantynowska № 851, właściciel Jan Kotarski 2500—2—3

Przyjdźcie i przekonajcie się,

ze

Najtańszy Pathéfon

gra lepiej, czystiej, naturalniej i głośniej od najdroższego Gramofonu,

ze

Pathéfony grają ku ką wieczną z prawdziwego szafiru (za to gwarantujemy),

ze

Pathéfony jedyne pozwalają grać do tańca bez przerwy, bo igły się nie zmienia.**PŁYTY PATHE**

są tylko wymiaru Gigant 28 ctm. i dla tego właśnie gra ich jest tak nieporównanie lepsza od gramofonowej.

Ceny płyt: jednostronna — 1.50, dwustronna — 2.20.

Ceny aparatów: 25,— 35—40, 50—60, 75—85, 100—125 rbl.

2106—4—4

Cenniki i repertuary bezpłatnie.

ŁÓDZKI SKŁAD PATHEFONÓW

i wyłączna sprzedaż na Łódź i okolice

ul. Ewangelicka 2.

Każdy gramofon daje się przerobić na Pathéfon!

Na stole gwiazdkowym księgarni

LUDWIKA FISZERA

Piotrkowska 48

przygotowano wszystkie wydawnictwa dla młodzieży w ozdobnych i tańszych oprawach. Cały sortyment dzieł ilustrowanych i naukowych, najwybitniejsze dzieła beletrystyki, klasyków polskich oraz albumy muzyczne w ozdobnych oprawach.

2462—3—3

Redaktor odpowiedzialny **St. Łapiński.**

W łoczn „Rozwoju“, Przejazd № 8.

Wydawca **W. Czajewski.****W. KOWALSKI****ZIELONY RYNEK róg PANSKIEJ,**

poleca na nadchodzące święta:

WINA: Węgierskie, Bordońskie, różne zagraniczne, jak również wina ruskie w wielkim wyborze poważnych firm. **Likiery, Koniaki** zagraniczne i krajowe. **DELIKATESY** i różne towary w wyborowych gatunkach.

2444—5—5

Dalszym iaskawym względem Szanownej Klienteli

M. Grodzicki

poleca swój nagrodzony medalami na wystawach w Rostowie nad Donem i Krzywym-Rogu

Skład Win i Towarów kolonialnych

przeniesiony od 1 grudnia 1908 r. na róg ulic

Św. Anny i Piotrkowskiej № 165.

Na nadchodzące święta piwnice składu zostały świeżo zaopatrzone w rozmaite gatunki

win, wódek i likierów krajowych jak i zagranicznych, a zapas towarów kolonialnych i delikatesów **znacznie**

powiększony. 2459—25 3

Sklep świeżych kwiatów

PIOTRKOWSKA 79, Telef. 205

J. G. van de Weg

dawniej E. ENRLICH

POLECA NA ŚWIĘTA BOZEGO NARODZENIA wielki wybór roślin i palm; kwitnących, bżów, azalii, cyclamenów

i GOTOWYCH ARANGEMENT.

WYBÓR WAZONÓW HOLENDERSKICH, MIEDZIANYCH I FAJANSOWYCH. 2525—3—2

Skład Win M. D. Osojowa, Dzielna № 11.

Wina bez alkoholu i zabarwienia sztucznego od kop 40 do rubli 2 za butelkę. Wszystkie znajdujące się w moim składzie wina: Nr. Nr 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9 białe i czerwone zostały zanalizowane w „Laboratorium Chemicznem i Fizyologicznem Zjednoczonych Chemików“ i uznane przez to Laboratorium za naturalne bez zafalszowań i dodatku alkoholu, na co posiadam odpowiedzialne świadectwo. Niezależnie od tego mam na składzie **wyбір koniaków** uskich i zagranicznych oraz rozmaitych **wódek słodkich** różnych firm znanych, jak również i artykuły spożywcze jednie uznane w całej Rosji. Skład posiada również **ptywaki i oliwę do lamp** własnego wynalazku, opatentowane 1901 roku za № 7039, które palą się do 30 godzin bez kopcju i swędu. Ptywak z knotem kosztuje 6 kop., a oliwa 20 kop. za funt. Rzecz godna zaprowadzenia w każdej rodzinie. Ptywaki i oliwę można dostać u mnie, jako w składzie, a oprócz tego w Łodzi w następujących sklepach: Piotrkowska 291, Konstantynowska 13, Franciszkańska 64, Chojny 45, Św. Anny 22, Sosnowa № 13, Mikołajewska 69, Spacerowa 7, Prężyłzalniana 56, Kątowa 52, Knotki bezpłatnie. 1536 r56

Skład win M. D. Osojowa, Dzielna № 11.**PATENTY** NA WYNAZKI.

1598-26-17

WŁODARKIEWICZ i SIEKLUSKI

WARSZAWA, Włodzimierska 16, egzyst. z r. 1886.